

KONČANA JE BEOGRAJSKA KONFERENCA NEVEZANIH DRŽAV

Mogočen glas z zbora miru

Konferenca priporočila Hruščevu in Kennedyju osebni stik za ureditev spornih vprašanj

Beograjska konferenca najvišjih predstavnikov nevezanih držav je zdaj že zgodovina. Zaključena je bila minuli torek popoldne. Po svojem pomenu bo zapisana v zgodovinskih analih kot mednarodni politični dogodek prvega reda. Zaključni sklepi in resolucija sta dva dokumenta, ki ju je ves miroljubni svet sprejel z olajšanjem, saj kažeta na realno oceno zapletenega in nevarnega položaja v svetu, hkrati pa tudi pot, kako se rešiti iz tega zahrbtnega labirinta, v katerem sicer čaka svet popolno uničenje.

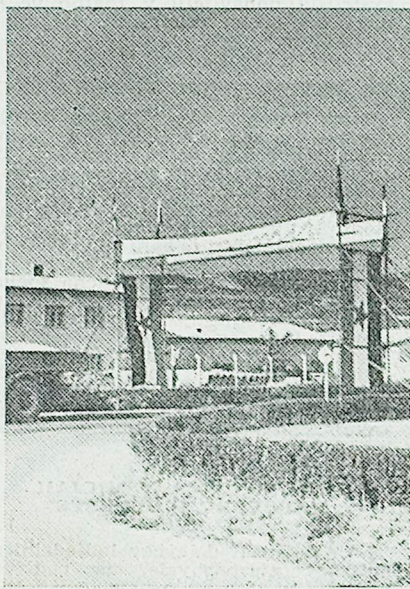
Z majhno zamudo je prispela v Beograd tudi delegacija republike Kongo s premierom Adulo in namestnikom Gizengo, tako da je bilo vseh aktivnih udeleženk 25 brez opazovalk. V torek zvečer so na zaprti seji v Zveznem izvršnem svetu najvišji predstavniki udeležencev sprejeli tekst sklepov in resolucijo konference, ki je v svojem bistvu prava poslanica miru. Oba dokumenta bosta takoj dostavljena Organizaciji združenih narodov ter vsem vladam na našem planetu. Glasen in močan poziv nevezanih držav za ureditev svetovnih problemov, za odstranitev vseh žarišč mednarodne napetosti, za ureditev miru in konstruktivnega sodelovanja med vsemi narodi, nevmešavanje v zadeve drugih in pomoč slabše razvitim deželam, popolna razorožitev in takojšnje prenehanje z vsemi jedrskimi poskusi, opustitev kolonialne politike in politike sile in še vrsta drugih konkretnih zahtev za ureditev mednarodnih vprašanj — vse to je našlo na izredno močan odmev v svetu. O konferenci so se pozitivno izrekli mnogi državni sveta, le prizadeti zaradi svoje kolonialne politike so se vzdržali mnenja ali pa so konferenci celo odrekli pristojnost sklepanja o mednarodnih vprašanjih, čeprav je zdaj že vsakomur jasno, da so pobudniki in udeleženci zadeli žebelj na glavo s svojo poslanico miru v tem kritičnem trenutku mednarodnih odnosov in vse svetovne zgodovine.

Konferenca je zlasti izglasovala nujno priporočilo, naj se takoj sestane predsednik ZDA Kennedy

in predsednik ministrskega sveta ZSSR Hruščev in naj v osebni stiku razpravljata vsa sporna vprašanja med obema blokoma, da bi tako na kar najbolj učinkovit način odpravili najnevarnejše zapletljive. Dalje je v vrsti zahtev, formuliranih po točkah v končni resoluciji, postavila tudi takojš-

nje prenehanje vmešavanja kolonialnih sil v zadeve mladih osvobojenih držav, prenehanje vojne v Alžiriji, francoske sile naj takoj zapustijo ozemlje Tunizije itd.

Že na sami konferenci, ki je sicer sprejela ustrezno priporočilo udeleženkam, so mnogi državni objavili tudi formalno priznanje začasne alžirske vlade, določili pa so tudi svoja gledišča o nemškem in berlinskem vprašanju.

Praznično razpoloženje naših ljudi ob beograjski konferenci nevezanih držav so tudi na zunaj manifestirali številni slavoloki in zastave v vseh naseljih tudi v koprskem okraju. Na sliki: slavolok na križišču pri Auto-commerceu v Kopru

Prisrčno srečanje v Postojni

Minulo nedeljo so se na pobudo občinskega odbora Zveze borcev NOB Postojna sešli na Pečni rebri nad mestom številni borci in aktivisti NOB, ki so med zadnjo vojno delovali na Postojnskem in Pivki. Prišli so domačini, prihiteli pa so tudi iz Kobra, Ljubljane, Nove Gorice — iz vse Slovenije in celo iz drugih republik, kjer danes živijo in delajo. Občinski odbor ZB je vsem priredil prisrčno družabno srečanje, v katerem je bilo veliko veselja in ganotja ob stiskih rok po dolgem času.

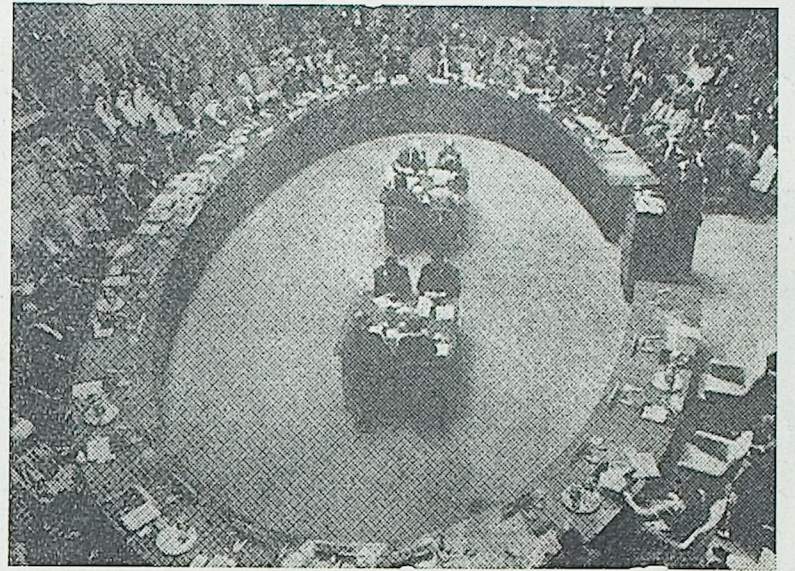
Pred spomenikom talcem na Javorniški cesti je zbrane borce in domače prebivalstvo pozdravil predsednik občinskega odbora ZB Janez Kranjc, Tone Sotlar-Triglav iz Senožec pa je nato v kratkem nagovoru orisal skupne boje in trpljenje, ki je danes v zmagovitem času združilo vse borce in domačine v iskrenem srečanju. Pred spomenik so borci položili lep venec, nato pa so se v sproščenem razgovoru ob pripravljenu zakuski pogovorili o svojem delu in obudili spomin na huđe, toda slavne in lepe dni oborožene vstaje in revolucije, v kateri so tudi sami prispevali svoj izdaten delež. Med udeleženci so bili med drugimi borci tudi dva narodna heroja Karlo Maslo in Gruden-Blisk, dalje Leopold Kreše, Ervin Dolgan, Anton Hočevnar in drugi.

kovem drevoredu spominska slovesnost, nato pa ob tabornem ognju prireditve in tovariški sestank bivših borcev, mladine in vsega prebivalstva.

V nedeljo, 10. septembra, ob 9. uri dopoldne pa bo prav tako pred spomenikom veliko zborovanje, na katerem bo govoril sekretar OK ZKS Koper Albert Jakopič-Kajtimir, v programu pa bodo sodelovali tudi pevci in godba JLA. Ob zaključku bodo položili številne vence na skupno grobišče 284 borcev JLA, ki so dali svoja življenja v zaključnih bojih za osvoboditev.

Popoldne bodo športna srečanja, predvajanje filmov s tematiko iz NOB in splošno ljudsko veselje in rajanje.

Prireditveni odbor za proslavo še enkrat vabi vse prebivalstvo, zlasti pa še udeležence NOB, da se zagotovo udeležijo slavlja in tako še povečajo slavnostno razpoloženje te prireditve.

Beograjska konferenca nevezanih držav je zaključena. Zaprla so se vrata poslopja, v katerem si sicer krojijo svojo usodo delovni ljudje socialistične Jugoslavije. Tokrat je bila beseda v veliki skupščinski dvorani še bolj glasna — čula se je zahteva milijarde zemljanov, ki hočejo mir in enakopravne odnose med ljudmi po vsem svetu. Ponosni smo na zaupanje, ki so nam ga izkazali ponosni, svobodoljubni borci za mir in svobodo, ko so izbrali našo deželo, naše glavno mesto za svoj sestanek. Srečni bomo z vsemi našimi prijatelji, če bomo uresničili plemenite cilje, ki jim je dala konferenca s svojimi sklepi in priporočili oprijemljive oblike. Sadovi konference se bodo pokazali že na bližnjem XVI. zasedanju Generalne skupščine OZN. Morda bodo za koga tudi kisli in grenki, toda za vse male narode prav gotovo še nikoli ni bilo slajših

TUDI V KOPRSKEM OKRAJU ŽIVO ZANIMANJE ZA DELO BEOGRAJSKE KONFERENCE

Dogodek leta v središču pozornosti

Po vseh naših naseljih smo intenzivno spremljali delo beograjskega zbora nevezanih držav — Delo konference so spremljale naše najlepše želje za njen uspeh — Povsod slavoloki in pozdravi udeležencem konference

Zlepa še noben politični dogodek ni vzbudil med nami toliko pozornosti, kot beograjska konferenca nevezanih držav. Ponos nad izkazanim zaupanjem drugih izvenblokovskih dežel naši državi, zaupanjem drugih državnih voditeljev našemu predsedniku Titu, je še spodbudil vsestransko intenzivno spremljanje dela beograjskega zbora. Tudi pri nas v vsem koprskem okraju so stari in mladi te dni veliko več časa posvetili branju časopisov, poslušanju radijskih oddaj posebno pa televizijskim prenosom.

Zunanji izraz našemu razpoloženju v konferenčnih dneh so naši ljudje dali z lepimi slavoloki, postavljenimi ob glavnih cestah skozi naselja. Povsod so vihrale zastave in pozdravljale udeležence konference, ki so jim napisali na slavolokih želeli kar največ uspeha v korist vsega človeštva.

Posebno intenzivno so konferenco spremljali v Piranu, kjer je bil Tartinijev trg nenehno ozvočen in so gruča meščanov in tudi letoviščarjev spremljale govore udeležencev konference prek radijskih ojačevalcev. Zvečer so se zbirali pred televizijskimi ekrani ali pa se udeleževali številnih predavanj o pomenu konference in deželah-udeleženkah. Podobna predavanja o konferenci in njenih namenih so bila po vsem okraju. Največ aktivnosti v tem pogledu so pokazale zunanje-politične sekcije Socialistične zveze, pa tudi Ljudska univerza. Vsi občinski odbori SZDL so vložili veliko truda, da so dobili predavatelje, ki so po krajevnih odborih in drugod po vaseh govorili

prebivalcem o konferenci in njenih udeležencih.

Kako veliko zanimanje je bilo za konferenco, najlepše kaže primer številnih kopalcev, ki so lepo vreme prvih septembrskih dni prebili na obali med Koprom in Izolo ter še naprej mimo Strunjana in Fiese, Pirana in Portoroža vse do Savudrije. Številni tranzistori radijski sprejemniki in radioaparati v avtomobilih so bili na ves glas odprti, da je lahko čimveč kopalcev poslušalo potek konference.

S končano konferenco na zanimanje zanjo in za države udeležence med nami še ni solahnilo. Nasprotno! Raste zahteva, naj bi delo konference in vse okrog nje analizirali in pojasnili na posebnih predavanjih v sekcijah SZDL ali prek Ljudske univerze — zlasti še, ker se trenutno ne dajo še povsem oceniti daljnosežne posledice obeh dokumentov, sprejetih na konferenci — te posledice pa se bodo pokazale že v bližnji prihodnosti in posebno na XVI. zasedanju Generalne skupščine OZN v New Yorku še ta mesec.

PRED NOVIM ŠOLSКИM LETOM V KOPRU

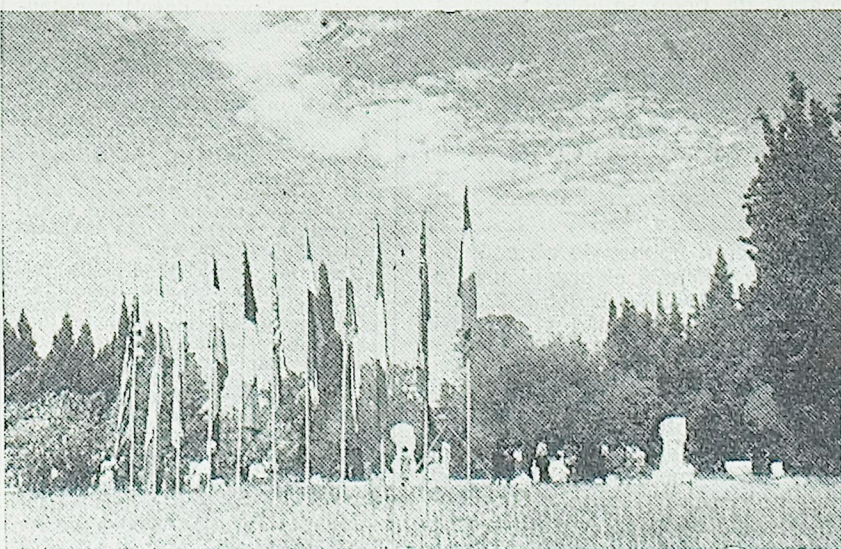
Komaj za silo rešen problem

Ker je zaradi nepredvidenih težav zastala gradnja nove koprške osemletke na Bonifiki, s čimer bi bilo le za silo rešeno vprašanje osnovnega šolanja v Kopru za

pičlih nekaj let, dokler ne bi zgradili še enega šolskega poslopja v Semečeli, se je znova z vso težino pojavil problem, kako v novem šolskem letu spraviti v učilnice vse šoloobvezne otroke. Pred nedavnim smo zapisali, da je ta problem letos nekoliko omiljen zaradi nekaj manjšega vpisa novih učencev v prve razrede in zaradi tega, ker sta obe obstoječi osnovni šoli dobili nekaj dodatnih prostorov, kar pa so pristojni šolski organi in prizadeti šolniki dejansko rešili šele minuli torek. Dogovorili so se, da bosta koprskima osnovnima šolama odstopili po štiri učilnice Ekonomska srednja šola in Učiteljske, tri učilnice pa gimnazija — vendar pa samo za popoldanski pouk, ker dopoldne te prostore potrebujejo same te šole.

S tem je odpadla bojazen, da bi morali osnovni šoli letos uvesti tri izmene, vendar pa je ostal hud problem, kako urediti šolanje. Že tako in tako obiskujejo vsi učenci šolo dopoldne en teden, naslednji na popoldne, zdaj pa bodo morali mnogi celo en teden hoditi v šolo v eno stavbo v mestu, kadar imajo pouk dopol-

(Konec na 8. strani)

V nedeljo je bila v Seči pri Portorožu zaključena še ena mednarodna manifestacija prijateljstva in sodelovanja — kiparski simpozij. Več o tem preberite na 5. strani, slika pa kaže delovni in za zaključek še prireditveni prostor, kjer so umetniki ustvarjali svoja dela

V SOBOTO IN NEDELJO VELIK ZBOR BIVŠIH BORCEV
V ILIRSKI BISTRICI

Pripravljeni na lepo srečanje

V Ilirski Bistrici so se lepo pripravili na veliko partizansko srečanje, ki bo med podobnimi prireditvami proslavljanja 20. obletnice vstaje in revolucije naših narodov med največjim v koprskem okraju. Svojo udeležbo so prijavili številni delovni kolektivi, prišli pa bodo zlasti mnogi bivši borci NOB — posebno tisti, ki so bili v partizanih in pozneje v vrstah JLA v bojih na področju ilirsko-bistriške občine, da se bodo po dolgih letih spet srečali med seboj in s prebivalci tega področja. Za kratek dan bodo vsi skupaj obudili spomin na pretekle čase, ko so z ramo ob rami dajali od sebe vse za zmago ideje o svobodi naroda in človeka, hkrati pa se bodo tudi skupaj poveselili te zmage in doseženih uspehov v graditvi novega življenja.

Prireditveni odbor je pripravil lep program. Že v soboto, 9. septembra, ob 7. zvečer bo pred spomenikom padlim v NOB v Voj-

Samo eden izmed številnih slavlolikov v izolski občini. Prebivalci so jih postavili v pozdrav beograjski konferenci in njenim udeležencem v čast

Izolčani in beograjska konferenca

V Izoli so že pretekli mesec delali intenzivno na tem, da bi ustanovili tri zunanje politične sekcije, v katerih naj bi bilo torišče razprav okrog beograjske konference, tako da bi lahko kar največ članov Socialistične zveze dobilo pravo predstavo o izrednem pomenu tega shoda najvišjih predstavnikov nevezanih držav. Tako so že konec preteklega

meseca priredili v okviru teh sekcij štiri politična predavanja z aktualno tematiko, medtem ko sedaj, v dneh tega zgodovinskega shoda, spremljajo številni Izolčani televizijske prenose tudi na vseh treh sedežih sekcij.

Razen omenjenih predavanj je Socialistična zveza organizirala vrsto razgovorov o aktualnih mednarodnih problemih tudi v

nekaterih večjih kolektivih, kot na primer v Delamarisu, Gradbeniku, Mehanotehnikih in drugod.

Tudi sicer manifestira Izola svojo solidarnost s konferenco v Beogradu z ureditvijo številnih transparentov, ki dajejo temu industrijskemu središču v teh dneh zares svečano podobo.

POJDEJO NA ODKRITJE SPOMENIKA V BRDIH

Na pobudo Občinskih odborov Zveze borcev, Združenja rezervnih oficirjev, ZVVI in strelskih družin Piran in Portorož je bil v Piranu formiran Iniciativni odbor za organiziranje udeležbe članov teh združenj na veliki proslavi ob odkritju spomenika padlim borcem v Brdih 16. in 17. septembra. Odbor je predvsem poiskal finančne vire za kritje stroškov prevoza in prehrane tistih borcev, ki zaradi velikih družin ali drugačnih težav ne bi bili v stanju sami nositi breme izdatkov za udeležbo na tej proslavi. Razna piranska in portoroška podjetja in Turistično društvo Piran-Portorož so prispevali določene zneske.

IZ DVELETNE MANDATNE DOBE ŠOLSKEGA ODBORA V SEŽANI

Dober uspeh vestnega dela

Dosedanji šolski odbor v Sežani, ki ga je vodil dr. Marjan Komar, je štel 19 članov in se je v svoji dveletni mandatni dobi sestel desetkrat, a enkrat je obravnaval šolske probleme skupno z učiteljskim zborom. Težina dela šolskega odbora je bila v reševanju materialnih vprašanj, posebno še, ker je vrsta šolskih poslopij stara več desetletij. Tako na primer je tudi s staro šolsko zgradbo v Sežani. Za njeno popolno ureditev bo potrebnih približno 30 milijonov dinarjev, a za sedaj je že zbrano dovolj denarja, da bodo še letos začeli s preureditvijo električne napeljave in sanitarnih naprav ter prostorov, kasneje pa bo treba misliti na zamenjavo podov, oken itd. In tudi nova šola zahteva nove investicije za shrambo koles, za šolsko delavnico, za ureditev zbornice, knjižnice, kabinetov in še ene učilnice.

Solskemu odboru je ob sodelovanju z občinskimi organi uspelo v zadnjih dveh letih dobiti 3 družinska in dve samski stanovanji za prosvete delavce, vendar pa stanovanjski problem učnih moči s tem še ni popolnoma rešen.

Toda kljub obilici problemov okrog vzdrževanja šol in kadrovanja učnih moči je šolski odbor vestno spremljal učne uspehe šoloobvezne mladine, ki so bili tudi v minulem šolskem letu zadovoljivi, saj je uspešno zaključilo šolanje 92,39 odstotka vseh učencev, a izmed 605 bo moralo ponavljati razred le 41 učencev. K

dobremu učnemu uspehu so mnogo pripomogli tudi razni krožki in nenehno poglobljanje učno-vzgojnega dela.

V prihodnjih dneh bo izvoljen nov odbor, da bo nadaljeval delo sedanjega, toda v večji meri na področju učno-vzgojnih in drugih

POSTOJSKE NERODNOSTI

Postojna, ki je sicer lepo in v hortikularnem oziru iz leta v leto lepše negovano mesto, ima zmeraj za sproti dovolj nerodnosti, da se ta ali oni obregne ob nje.

Turiste, tuje in domače, kot tudi domačine, moti cela serija neokusnih in praznih oglasnih desk raznih društev na ogradi postojnske osemletke na Titovem trgu. Središču takšnega turističnega mesta, ki ga obišče letno več kot sto tisoč turistov iz osemdesetih dežel sveta, takšne igračke v miniaturi in povrhu še na takšnem mestu gotovo ne pristojajo.

Za nerodnost, ki ji je težko najti par, lahko štejemo tudi napisne table firm na poslopju postojnske Kmetijske zadruge. Na prvi tabli še vedno piše, da je tamkaj Zadruga hranilnica in posojilnica, čeprav je ni več že nekaj mesecev. Druga tabla pa lažno opozarja, da je v stavbi Kmetijsko-gozdarska poslovna zveza Postojna, ki je tudi ni več že od 1. aprila. Kolektiv Kmetijske zadruge Postojna, ki pa je res v tem poslopju, bo končno morala te začetil potrebo, da izobesi primerno tablo.

Takšnih in podobnih nerodnosti je v Postojni nešteto. Malokdo skrbi, da bi jih odstranili, kar mestu gotovo ni v čast. (ma)

VRNILI SO SE SEŽANSKI BRIGADIRJI S CESTE VRABČE-ŠTJAK

Topla zahvala mladim graditeljem

Dne 1. septembra se je vrnila z gradnje ceste Štjak-Vrabče II. sežanska brigada, ki je štela 35 mladincev, v glavnem vajencev in dijakov iz Sežane. Na največji delovni akciji v sežanski občini je dosegla brigada izredne uspehe in si pridobila med prebivalci vasi ob cesti Vrabče-Štjak velike simpatije. Brigada ni odlikoval le velik delovni polet, marveč tudi udejstvovanje v kulturno-prosvetnem delu. V dvaj-

setih dneh so zgradili 802 metra cestišča, ki je široko štiri metre in pol. Delovno normo so presežali povprečno za 40 odstotkov. Brigadirji so priredili dva večera, dve veseli igri in predavanje o beograjski konferenci. Nasploh je bilo kulturno življenje v brigadi, ki ga je vodil požrtvovalni študent slavistike Pavle Škrinjca, izredno pestro. Vsak mladinec je prebral v dvajsetih dneh približno po dve knjigi in napisal dva

prosta spisa. Zlasti so bili priljubljeni debatni večeri, na katerih so brigadirji smoznavali domačo književnost in lepoto slovenske govornice. Ves kulturni program je bil prilagojen potrebam brigadirjev. V brigadi je deloval tudi radioamaterski krožek in tečaj za mopediste, ki ga je obiskovalo 18 mladincev, 15 pa jih je ob koncu tečaja z uspehom položilo izpit.

Brigadirji so navezali z domačini najtesnejše stike in zaradi velikega delovnega poleta, discipline in kulturnega udejstvovanja zbužali splošno občudovanje. Za primerjavo naj povemo, da so študentje ljubljanske brigade, ki jih je bilo 120, stlakovali v enem mesecu 900 metrov ceste, sežanski pa — 35 po številu — v dvajsetih dneh 802 metra.

Na zaključni svečanosti, ki so se je udeležili v polnem številu prebivalci iz Vrabče in predstavniki političnih in oblastnih forumov iz Sežane, so proglasili brigado za udarno. 16 mladincev so proglasili za udarnike, 17 mladincev je dobilo pismene pohvale, dva sta bila pohvaljena ustno. Zaključne svečanosti so se udeležili tudi predstavniki podjetij, iz katerih so bili vajenci. Skratka — II. sežanska brigada, katere komandant je bil Marijan Guštin, uslužbenec »Intereurope« iz Sežane, je zaslužila vso pohvalo in vse priznanje. M. V.

POVIR

Krajevni odbor v Povirju je na svoji zadnji seji sestavil okvirni načrt komunalnih del, ki jih namerava še letos opraviti. Za to je prejel dotacijo ObLO Sežana v višini 286.000 dinarjev. Načrt zajema popravilo pokopališč v Povirju in Marečah, lovnilno ploskev za vaški vodnjak v Pleševici, novo korito pri napajališču v Merčah in popravilo vaškega vodnjaka v Žirjah. Ker so sredstva krajevnega odbora razmeroma skromna, bodo pri izvajanju del sodelovali s prostovoljnimi delom tudi vaščani.

ZAČETEK LOVNE SEZONE

Minulo nedeljo se je začela letošnja lovna sezona na malo divjad. Prve so na vrsti jerebice, ki jih je v nedeljo na obalnem področju že padlo lepo število. Prišli so na lov že tudi prvi lovski turisti iz Italije, katerim lov na perjad pomeni poseben užitek in ga drago plačujejo, saj bodo letos samo za lov pustili pri nas po predvidevanjih okrog pet milijonov lir.

S 1. oktobrom pa bo odprt lov tudi na zajce in fazane, s čimer bo lovna sezona povsem odprta. Mnoge lovske družine so za letos predvidevale večje količine divjadi kot pretekla leta tudi za široko potrošnjo.

Naročite
SLOVENSKI JADRAN
svojcem v tujini

Neodgovoren odnos

Seja Občinskega ljudskega odbora v Kopru sklicana že tretjič, ker dvakrat ni bila sklepna, kar kaže na neodgovorno pojmovanje prevzetih obveznosti — O tem naj bi razpravljali tudi zbori volivcev

Za danes je moral predsednik Občinskega ljudskega odbora Koper Miran Bertok že tretjič sklicati isto sejo, ker dvakrat zaradi neudeležbe odbornikov ni mogla biti sklepna in je zato odpadla. To ni osamljen primer v vsej praksi občinskega ljudskega odbora v Kopru sedanjega mandata, saj se je to že nekajkrat pripetilo. Vsekakor je zato delo tega foruma izredno oteženo in zastaja, problemi se nabirajo in ostajajo nerešeni veliko delj, kot bi pa smeli biti. Zaradi neodgovornega odnosa izvoljenih odbornikov je občinski ljudski

odbor postavljen v neprijeten položaj, saj bodo konec koncev volivci zahtevali obračun in odgovor, zakaj posamezne zadeve s področja dela in odnosov v komuni tako zastajajo. Prav bi bilo zato, če bi volivci na prihodnjih zborih postavili tudi svojemu izvoljenemu odborniku vprašanje, če je in kako je sodeloval v delu občinskega ljudskega odbora — in če ni, zakaj tega sodelovanja ni pokazal, kar bo navsezadnje tudi vodilo pri prihodnjih volitvah odbornikov za novi ljudski odbor koprške komune.

Sprehod PO SVETU

BRITANSKO-AMERIŠKI PREDLOG

Na 339. seji ženevske konference o prepovedi atomskih poskusov, ki je bila v nedeljek, je ameriški delegat dal v razpravo predlog zahodnih držav, naj bi Sovjetska zveza, Velika Britanija in Združene države Amerike sklenile sporazum o stalni prepovedi atomskih poskusov v atmosferi. Velika Britanija in ZDA pa sta ponudili Sovjetski zvezi takojšnjo ustavitev jedrskih poskusov v zraku in to še preden bi vzpostavili nadzorstveni sistem. V zvezi s tem predlogom sodi jugoslovanska vlada, »da je treba takoj nadaljevati pogajanja in naj bi bil popolni moratorij in popolna prepoved vseh atomskih poskusov obvezna za vse države«.

JUGOZHODNA AFRIKA ZAHTEVA NEODVISNOST

Predsednik Narodnega gibanja jugozahodne Afrike San Nujoma, ki že dve leti živi v tujini, je pa sedaj na potovanju po neodvisnih afriških državah, da bi z njimi navezal kar najtesnejše stike, je te dni dejal: »Zahtevali bomo popolno neodvisnost jugozahodne Afrike. Do leta 1963 pa naj bo ustanovljena v tem predelu Afrike, kjer še vedno vlada najbolj mračen sistem suženjstva in izkoriščanja domačega življa zaradi rasne in gospodarske diskriminacije tujih upravljavcev, vlada domačinov. Samo tako bo zagotovljen mir v tem delu sveta.«

ŠE ENO PISMO

Predsednik vlade Sovjetske zveze Hruščev je poslal predsedniku italijanske vlade Fanfaniju še eno pismo, v katerem poudarja, da je sovjetska vlada pripravljena brez kakršnegakoli predpoka ponovno proučiti predloge za

Vrejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Rastko Bradak. Izhaja vsak petek. Izdaja CZP Primorski tisk Koper. Uredništvo in uprava v Kopru, Cankarjeva 1, telefon 170. Posamezen kvod 20 din. — Letna naročnina 800 din, za tujino 1600 dinarjev ali 3,5 am. dolarja. — Bančni račun 600-70-181. Rokopisov in fotografij ne vračamo. — Tisk in kličej tiskarna CZP »Primorski tisk«

KMETIJSKA ZADRUGA HRPELJE-KOZINA V SEZONI ODKUPOV

Dobra letina - preizkušnja za zadrugo

Kmetijska zadruga »ŽABNIK« s sedežem v Kozini, ki je zdaj edina na vsem področju razsežne hrpeljske občine, posluje v sedmih ekonomskih enotah, ki jih sestavljajo kmetijsko posestvo v Odolini, gozdarstvo, mesarija, blagovni promet, pekarija, špedicija soli in strojni park. Od 380 milijonov bruto prometa, predvidenega za leto 1961, so v prvem polletju realizirali 199 milijonov. Upravnik zadruga Milko Benčič nam je postregel z nekaterimi podatki v zvezi z letošnjim odkupom kmetijskih proizvodov. Do 31. avgusta je zadruga odkupila od kmetov 800 ton sena po povprečni ceni 8 dinarjev za 1 kilogram. Odkup sena pa še ni zaključen.

Na področju zadruga bo letos nadpovprečen pridelek sliv in jabolk. Zadruga računa z odkupom tržnega viška 40—50 vago-

nov sliv ter nad 40 vagonov jabolk. Odkupna cena za kvalitetne, obrane slive, namenjene za trg, je določena na 17 din za 1 kg, za slive za predelavo pa 13—15 dinarjev. Odkupne cene za jabolka zaenkrat še ni mogoče določiti. Odkupljene slive prevzema izolsko podjetje »DELAMARIS«. Zadruga bo v lastni režiji predelala okrog 10 vagonov sliv. Na ta način bo znatno omiljen problem odkupa in plasiranja letošnjega sadnega pridelka.

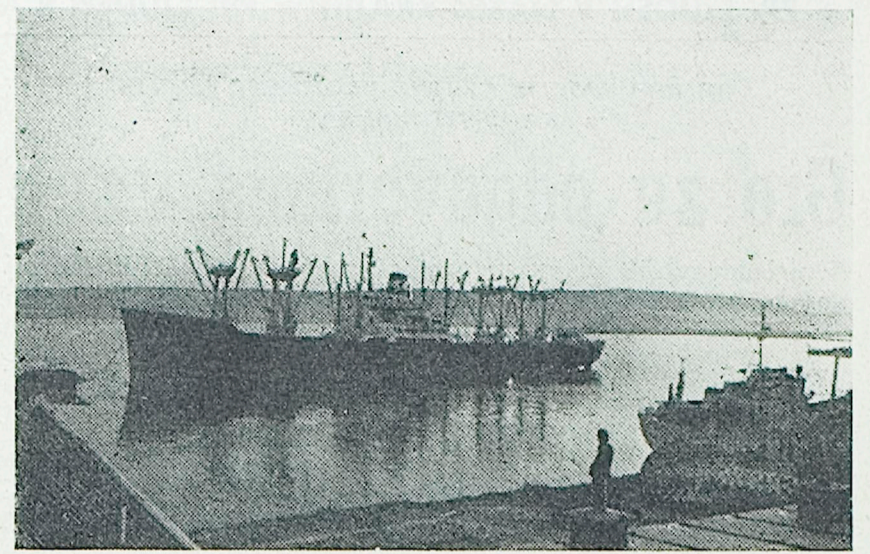
Pridelek krompirja v tej občini bo letos izpod lanskega. Preobilno pomladansko deževje je kvarno vplivalo na kaljivost semena, čemur so se pozneje pridružili še boleznin in zajedavci. Le kdor je intenzivno škropil krompirišče, bo imel povprečen pridelek krompirja.

V nadaljnjem razgovoru o stanju in perspektivah zadružnega gospodarstva je tovariš Benčič povedal, da redijo na posestvu v Odolini trenutno 60 glav plemenske živine in vršijo selekcijo goveda. Po prizadevnosti mladega kmetijskega tehnika Jelka Dobričle v zadnjem času to posestvo temeljito spreminja svojo prejšnjo podobo. Vso živino bodo prehranili z doma pridelano krmo. 50 glav mešane goveje živine so v poletnih mesecih prepasli na

70 hektarih melioriranih pašnikov pod Slavnikom, zraven tega pa še 78 konj. Mesnice oskrbuje zadruga z mesom iz zakola lastne živine.

Obstoječi breskov nasad v Beki, ki obsega 3 hektare površine, bo zadruga povečala na 10 do 15 ha in ga dopolnila z zasaditvijo jabolk in hrušk. V kooperaciji s koprskim FRUCTUSOM je letos nastavljenega 6 hektarov višnjevega nasada (1600 sadik) v Kozini. Gre za višnje, cepljene na rešelikino osnovo.

Na svinjski fermi v Pregarjah gojijo trenutno 35 plemenskih svinj za razplojevanje. Mladiče odprodajajo tudi na sezansko področje.

V torek zjutraj je v Kopru pristala velika čezoceanska tovorna ladja Export Agent severnoameriške družbe Export Line. Bil je lep pogled na velikanko in na druge ladje v novem pristanišču, kjer se lahko že srečuje po več velikih ladij hkrati.

NA SEŽANSKEM RAZPRAVLJAJO O GIBANJU GOSPODARSTVA V LETOŠNJEM LETU

Bistveno izboljšanje poslovanja

Občinski ljudski odbor Sežana je na svoji redni seji 28. avgusta razpravljal o gibanju gospodarstva v letošnjem prvem polletju in ugotovil, da se je ekonomičnost poslovanja gospodarskih organizacij letos bistveno izboljšala. Dokaz je v številkah, ki povedo, da je bil letošnji dohodek

dosežen v višini 48,9%, narodni dohodek pa v višini 52,8%. V istem obdobju so skladi podjetij in akumulacija dosegli 59,5%, osebni dohodek pa 45,4% družbenega načrta. V primerjavi z lanskim letom se je narodni dohodek povečal za 20 odstotkov, akumulacija in skladi pa za 37,7 odstotka. Glede na te podatke je utemeljeno pričakovanje, da bo družbeni načrt za leto 1961 prekoračen, saj je znano, da je realizacija v drugem polletju vselej ugodnejša.

optimalno stanje. V primerjavi z lanskim prvim polletjem se je osebni dohodek povečal za 25,8 odstotka. Pričakovati je, da bodo osebni dohodki v drugem polletju še nekoliko porasli, posebno v industriji in obrti. Treba pa je ugotoviti, da sta Marmorindus in Rudnik črnega premoga v Vremškem Britofu pri dvigavanju osebnih dohodkov izgubila z vidika potrebo po razširjeni reprodukciji in da sta šla v tem pogledu očitno predaleč, kar se utegne kmalu maščevati.

Za stanovanjsko in komunalno izgradnjo so porabili v prvem polletju 209 milijonov ali 41 odstotkov plana, za gospodarske objekte pa 125 milijonov dinarjev ali 46 odstotkov plana. Dela bi lahko potekala hitreje in ceneje, če bi imeli investitorji pravočasno pripravljeno dokumentacijo in če bi bila gradbena podjetja — zlasti pa Kraški zidar, ki je prevzel večino gradbenih del (ostali izvajalci so: SGP Primorje Ajdovščina, 1. maj Koper, Gradbenik Izola in Splošno obrtno podjetje Sežana) — bolje tehnično pripravljen za takšen porast gradenj.

Pri hitrejšem naraščanju narodnega dohodka izstopajo predvsem trgovina, gostinstvo in promet. Število zaposlenih je naraslo za 199, kar je v skladu z načrtom. Največji porast produktivnosti so zabeležili v Marmorindusu, Rudniku črnega premoga Vremški Britof, Krasopremi Dutovlje, v obratu Avtoremont Sežana, SGP Kraški zidar Sežana in Mehanični tkalnici Senožeče. Vzroki: izpopolnjen tehnološki proces proizvodnje, boljše organizacija dela, nagrajevanje po učinku in ponekod že delitev dohodka po ekonomskih enotah. Seveda to ne pomeni, da so dosegli

PODJETJE »MIZARSTVO« V DIVAČI ODSLEJ

»Krasoprema« Dutovlje pri Sežani

Podjetje »Mizarstvo« v Divači je nastalo iz nekaj kraških mizarstev delavnic. V svojem razvoju je hodilo ravno pot s ciljem postopnega prehoda na manjše industrijsko podjetje mizarstevke. V ta namen so zgradili večji obrat pri železniški postaji

v Dutovljah, na katerega so postopno prenašali težišče proizvodnje. S tem je nastala potreba po spremembi sedeža in končno tudi naziva podjetja. Te dni so zato dokončno prenesli sedež v Dutovlje v osrednji obrat in hkrati spremenili svoje ime iz Mizarstva Divača v Podjetje za izdelavo vseh vrst pohištva Dutovlje ali skrajšano kar »Krasoprema« Dutovlje z delavnico (obratom) v Divači. Sprememba je nastala v skladu s splošnim razvojem podjetja, v katerem imajo svoj zaslužek številni kvalificirani kraški mizarji.

V široko razporeden električnem omrežju imajo posebno vlogo daljnovodi, ki napajajo številne glavne trafopostaje širom po našem kraju. Na sliki: elektro monterji Elektra-Koper so se tudi letos sprijeli z zahtevno napeljavo daljnovodov v neposredni bližini Kopra

LETOS ELEKTRIFIKACIJSKA DELA NAJVEČJEGA OBSEGA

Zmagoviti pohod v najbolj skrito vas

Da je elektrika najbolj učinkovit činitelj v boju za obnovo našega podeželja vedo povedati povsod tam, kjer je v vaško temo prodrla slepeča električna luč. Zato ni naključje, da smo tudi v našem okraju dodelili v programu obnove podeželja nadvse pomembno vlogo elektrifikaciji, ki si je skrajša utirala pot sicer bolj v obrobna področja mest in večjih naselij medtem ko danes domala ne bi mogli najti naselja tudi v najbolj oddaljenem kotu, da ob električni razsvetljavi ne bi bili vaški domovi že v dokajšnji meri opremljeni z radijskimi sprejemniki in vrsto gospo-

dnjskih ter kmetijskih električnih naprav. Nemalo zaslug za tako uspešno elektrifikacijo našega podeželja ima nedvomno koprsko podjetje »Elektro-Koper«, ki je razpredlo svojo dejavnost na celotno okrajno področje. Kljub nestrpnosti, ki so jo večkrat izražali prebivalci nekaterih zakonitih vasi, kjer so si preveč enostavno tolmačili napeljavo električnega omrežja in instalacijskih del ter so povsem pozabili na ostale objekte, kot so transformatorske postaje in drugo, so šele danes po opravljenem delu spoznali zahtevnost in vrednost opravljenega dela.

Kolektiv podjetja »Elektro-Koper« pa se lahko postavi letos za najbolj obsežnimi elektrifikacijskimi deli. Vsekakor je bila najbolj zahtevna elektrifikacija vrste naselij in vasi v dolini reke Dragonje in v Sečoveljski dolini, povsem pa so obnovili celotno električno omrežje v Škofijah, medtem ko sedaj obnavljajo omrežje v Pregari in na Gradinu, tako da je za sedaj odprto samo še vprašanje elektrifikacije vanganelške doline. Vendar na upravi podjetja zagotavljajo, da so načrti za elektrifikacijo vanganelške doline že gotovi, sama dela pa bi lahko pospešila samo pomoč občine in okraja. Za napeljavo elektrike v Salaro, Komnel in ostale zaselke bi namreč potrebovali okrog 70 do 80 milijonov dinarjev. Stroške napeljave veča predvsem razbitost teh naselij, ki domala nikjer niso strnjena. Velja omeniti, da bodo že letos začeli v Škofljanu z gradnjo nove transformatorske postaje, kar bo nedvomno pospešilo tudi elektrifikacijo vanganelške doline.

Za zaključek naj omenimo, da sodi med letošnja opravljena dela podjetja »Elektro-Koper« tudi obnova oziroma ureditev javne razsvetljave v Ravnu, Padni, v Škofijah ter v Izoli, Portorožu ter Piranu. Očitno lahko smatramo torej letošnje leto za eno najbolj učinkovitih na področju urejevanja novega in obnove starega omrežja, vendar v podjetju pravijo, da bodo do konca leta intenzivno nadaljevali z začetim delom. (bb)

V koprski tovorni luki je bilo konec avgusta in prve dni septembra še bolj živahno kakor po navadi. Zahodnonemška ladja Westfalen (Hamburg) je raztovarjala 11.000 ton sladkorja, Bohinj (Splošna plovba Piran) pa je natovoril večjo količino generalnega tovora.

Ob letošnjem Dnevu mornarice (10. septembra) so graditelji koprškega pristanišča lahko kar zadovoljni. Dela na tretji vezi lepo napredujejo in oktobra bo Veli Jože že položil na podmorske temelje betonske kvadre v dolžino 80 metrov. Ostali del obale — 55 metrov — bo končan do pomladi. Pred nedavnim so začeli v luki graditi plinske celice za dezinfekcijo južnega sadja, prostornine 600 m³. To je prva gradnja te vrste v državi. Obratovati bo začela konec leta. V primerjavi s sedanjim stanjem, ko mora sadje po potrebi skozi dekansko hladilnico, se bo proces dezinfekcije skrajšal od 10 dni na 4 ure. Na skladišču lesa podjetja Slovenija-les ob nasipu Koper-Ankaran pripravljajo postavitev jeklene nadstrešnice, pod katero bo 3000 m² pokritega skladiščnega prostora. V pristanišču gradijo še dve trinadstropni skladišči, v katerih bo prostora za okrog 10.000 ton blaga. V prihodnjem letu bodo začeli graditi še dve takšni skladišči.

GOSPODARSKI KOMENTAR POVEČATI LIKVIDNOST

Gospodarski razvoj v letošnjem letu kaže ugoden vzpon, čeprav ne takega, kakor je bilo po planih predvideno. Vzroki za to so različni, vendar je vedno tako, da se ob spremembah gospodarskih instrumentov ali sistema sprva pokažejo težave, ki vplivajo na razvoj gospodarstva. Morda je letošnji prehod tak, da ga gospodarske organizacije ne morejo prebrsti brez težav, kar je tudi razumljivo. Nerazumljivo je le, da se premalo trudijo, da bi se čimprej vključile in uživale v spremembi, kot bi mnoge izmed njih pričakovale, da bodo težave same odpadle, ali pa da jih bo ta ali oni odlok celo odpravil. Zato ni nič čudnega, če ugotavljajo v raznih analizah letošnjega razvoja, da so zboljšanja, ki so nastopila doslej in kolikor so nastopila, v glavnem posledica novih, ugodnejših instrumentov, kot je znižanje davkov v posameznih primerih in podobno.

Da je temu tako, kažejo tudi podatki o vedno bolj zapletenem medsebojnem kreditiranju. V prvi vrsti kažejo podatki, da se vsota tega ni prav nič znižala, na drugi strani pa, da tudi nove možnosti znižanja tega, kakor so kompenzacije, asignacije in drugo, še niso prišle do izraza. Medsebojno kreditiranje je posledica pomanjkanja obratnih sredstev. Eden in glavni vzrok je seveda ta, da so banke zaprle prej tako široko odprte ventile kratkoročnega kreditiranja. O vzrokih in namenih tega ukrepa ne bi govorili. Toda vemo, da bi se moralo gospodarstvo z zmanjšanjem investicij, s sredstvi iz družbenih investicijskih skladov, z zmanjšano investicijsko potrošnjo samo oskrbovati v čim večji meri z obratnimi sredstvi in dati bankam možnost, da bi posredovale res le v izrednih primerih in za kratek čas. Uspeh v tej smeri je bil le delen in kljub naporom preusmeriti gospodarstvo na te virov obratnih sredstev kaže, da se gospodarske organizacije še vedno niso v celoti znašle in da njihov pritisk na vrata bank postaja spet močnejši.

Vendar na tej poti ni rešitve, temveč je rešitev u nakazani smeri. Zlasti pa bo potrebno prenehati z dosedanjim sistemom ne-likvidnega poslovanja, ko podjetja prodajajo svoje blago v glavnem ne glede na možnosti plačila s strani kupcev. Zato tudi toliko odprtih računov, zato takšna medsebojna zadolženost, kar vse zelo zamegljuje pravo sliko tržnih razmer pri nas. Računajo sicer, da se bo položaj zboljšal vsaj delno, ko bo sistem pobotov in asignacij dobil širšo veljavo in zlasti ko bo menica kot kreditni in plačilni instrument postala široko uporabljeno sredstvo v naši blagovni izmenjavi.

Omenili bi v tej zvezi precej slabo stanje zaključkov za izvoz po novem sistemu. O tem bo potrebno govoriti zlasti potem, ko bodo napravljene analize s tega področja. —dt—

★ PRI LJUDEH V NAŠIH KRAJIH ★ PRI LJUDEH V NAŠIH KRAJIH ★ PRI LJUDEH V NAŠIH KRAJIH ★ PRI LJUDEH V NAŠIH KRAJIH ★

OB ROB ZADNJE CESTNO-PROMETNE AKCIJE
»NA CESTI NISI SAM«

Gre za odgovornost vseh

V prizadevanjih za varen promet na naših cestah bi morali sodelovati razen samih uporabnikov še vsi drugi posredno ali neposredno odgovorni organi

Te dni pred zaključkom cestno-prometne akcije »Na cesti nisi sam« ugotavlja okrajna komisija za vzgojo in varnost v prometu lahko tudi že rezultate tega obsežno zastavljenega dela.

Medtem ko velja na eni strani omeniti vrsto hvale vrednih pobud občinskih komisij za vzgojo in varnost v prometu, kar velja posebej za Postojno in Sežano, kjer so z vrsto predavanj, z razlagami prometnih nesreč in z učinkovitim propagandnim gradivom v sliki in besedi nevsiljivo posredovali številnim uporabnikom cest obsežno snov prometne vzgoje — nikakor ne gre prezreti nadvse važnega činitelja, ki zadeva enoten nastop vseh organov, ki imajo posredno ali neposredno zvezo s prometom oziroma z objekti in napravami na našem cestnem omrežju in ob njem. Tako moramo tudi tokrat ugotavljati, da so levji delež bremena zadnje cestno-prometne akcije nosili mimo okrajne komisije za vzgojo in varnost v prometu zopet naši prometni organi.

KDO SO SOKRIVCI ŠTEVILNIH PROMETNIH NESREČ?
Skoraj 300 nezgod s številnimi telesnimi poškodbami, štirinajst smrti

nih primerov in 55,9 milijona dinarjev materialne škode — to je zares žalostna bilanca in hudo visok smrtni davek za prvih osem mesecev na cestah v našem okraju.

Sicer ne gre opravičevati glavnih krivcev večine prometnih nezgod, torej neprevidnih, vinjenih in nepremišljenih voznikov, vendar se velja zamisliti tudi nad vrsto okoliščin, ki bi drugačne kakor so, lahko odločilno vplivale na znižanje prometnih nesreč. Razumljivo je, da bi prometni organi morali imeti svojega najboljšega zaveznika prav v upravah za ceste, v občinskih ljudskih odborih, šolah, podjetjih in drugih, ki kljub številnim opozorilom in javni kritiki še danes niso poskrbeli za redno vzdrževanje cest, za njih preglednost, za prometne znake, obnovo načrtih cestišč, za vzgojo mladih in starejših uporabnikov cest itd.

Posebej velja očitek občinskim ljudskim odborom zaradi zaniknega odnosa do avtobusnih in drugih izogibalšč. Večina teh važnih obcestnih terenov so namreč uredili zgolj za zadostitev predpisov in če bodo prometni organi v bodoče prisiljeni prepovedati ustavljanje avtobusov na blatnih in kotanjastih izogibalščih, zaradi katerih je v deževnem vremenu blatna in za varnost prometa izredno nevarna cesta, bo padla krivda izključno na občinske odbore in na občane, ki na zborih volivcev in na drugih skupnih shodih ne znajo postavljati problemov na pravo mesto.

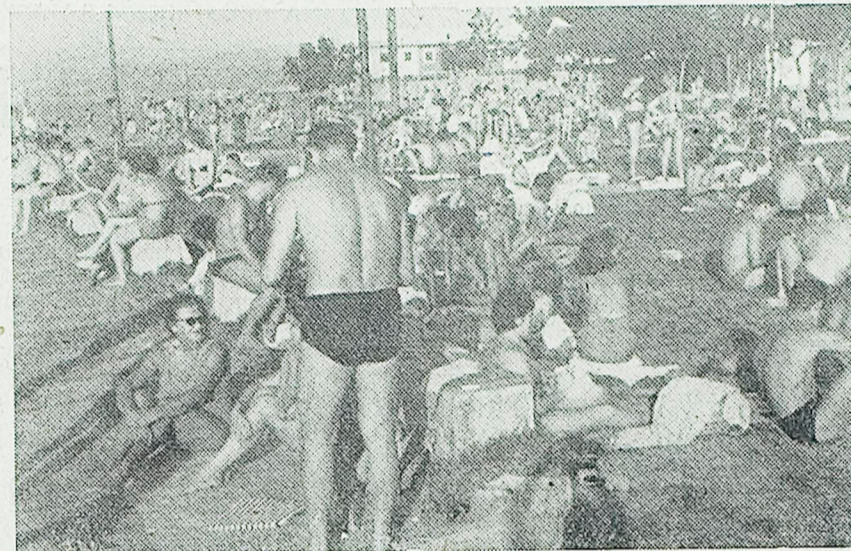
Domala brez zanimanja spremljajo cestno prometne akcije tudi podjetja, čeprav bi od tesnejšega sodelovanja s komisijami za vzgojo in varnost v prometu ter s prometnimi organi imeli glavno korist kolektivi sami. Vzemimo za primer TOMOS, kjer so pred nedavnim omogočili ugoden nakup mopredov številnim delavcem-vozačem. Koristna pobuda podjetja pa je pomanjkljiva, ker so samo ti novinec iz Tomosa v zadnjih treh mesecih povzročili kar 14 prometnih nesreč, v katerih je bilo več hudih telesnih poškodb mopredov in seveda velika materialna škoda.

Neznaten bi bil izdatek tega in drugih podjetij, če bi se odločili za prometno vzgojo svojih delavcev — bodisi s prirejanjem prometnih tečajev, predavanj in nabavo ustrezne literature. Tako pa so žal primeri, da podjetja celo zavračajo tako in podobne pobude prometnih organov.

Okrajna komisija za vzgojo in varnost v prometu se tudi sprašuje, kako dolgo bodo uprava za ceste, občinski ljudski odbor Piran in tamkajšnja komisija za vzgojo in varnost v prometu lahko neprizadeto gledali prometni znak za avtobusno postajališče pred piransko Ladjedelnico, ki ga kljub številnim opozorilom še danes niso premestili na približno 50 metrov oddaljeno novo postajališče.

Vrata so odprta na stečaj, pravijo člani okrajne komisije za vzgojo in varnost prometa v Kopru, ko omenjajo bodoče sodelovanje v prometu na najširši osnovi. Pobuda torej očitno ne velja samo za čas, ko poteka ta ali ona cestno prometna akcija, ampak gre za dosledno in kontinuirano delo vseh posredno in neposredno odgovornih organov in končno tudi uporabnikov cest.

BORO BOROVIC

Nepričakovana vročina še ob koncu avgusta je bila vzrok, da je bilo koprsko kopališče nenavadno dobro obiskano. Fotografija nam je še dokaz, kako nujno potrebuje Koper kopališče, ki je v mestu skoraj edini rekreacijski objekt in ga obiskujejo razen domačinov tudi številni domači in tuji turisti in letovnišarji. Zato ga ne bi smeli ukiniti — ta grožnja nam venomer visi nad glavo — dokler ni zanj primerne nadomestila.

ŠOLSKI ODBOR NI BIL KOS VSEM NALOGAM

Pionirji čakajo...

Šolski odbor osnovne šole v Stomažu se je v svoji dveletni mandatni dobi srečal s težavami, ki so presežale njegove moči. Nekatere od teh so bile objektivne in jim ni bil kos niti občinski svet za prosveto v Sežani, nekatere pa bi lahko premagali z malo dobre volje tistih, ki so kaj obljubili, pa svoje besede niso držali.

Do šolskega leta 1960/61 je bila na šoli z osmimi razredi le ena sama učna moč. Občinski svet je bil nemočen, saj so učne moči manjkale tudi drugod. Zaradi tega je lansko leto svetoval zastop-

nikom staršev, naj otroke od četrtega razreda dalje pošlajo v Sežano. Odločitev ni bila lahka, saj je pot od Stomaža, Razgur in Poljan precej dolga in naporna. Starši so le pristali, posebno še, ker so jim obljubili, da bodo otroci vsaj v začetku deležni posebne pomoči. Te pomoči pa ni bilo. Na srečo so se otroci sami potrudili, da so splavali, nekateri kar dobro. Upati je, da bo letos v tem pogledu bolje.

V lanskem tekmovanju med pionirskimi odredi je odred »Oton Župančič« iz Stomaža dosegel prvo mesto. Podjetje »Jadransko« v Sežani je najboljšemu odredu obljubilo nagrado. Pionirji iz Stomaža pa še vedno čakajo na odrek, ki so si ga ob tej priložnosti zaželeli. 50.000 dinarjev, ki jih je šoli določil občinski ljudski odbor, so namenili za ureditev sanitarij in lijak. Toda že dolgo zaman prosijo Kraški vodovod, da bi napeljal cevi. »Smo pač na vrhoh,« se tolažijo. —er

Odkritje spominske plošče prvi partizanski tehniki na Primorskem

Na samotni Velikonjevi domačiji nad Rožno dolino pri Gorici so v nedeljo dopoldne odkrili spominsko ploščo. Tukaj je od oktobra 1942 do aprila 1943 delovala prva partizanska tehnika na Primorskem. Fašisti je niso nikdar odkrili, čeprav so prišli že v njeno neposredno bližino. Med gosti, ki so prišli na to slavlje, je bil tudi prvi predsednik Pokrajinskega narodnoosvobodilne-

ga odbora za Slovensko Primorje France Bevk, ljudski poslanec Julij Beltram in drugi. O razvoju in pomenu tehnike je govoril njen organizator Andrej Kumar-Stric Marko. Spominsko ploščo je nato odkril predsednik krajevnega organizacije ZB Emil Komel. Sledil je kulturni program, v katerem je sodeloval tudi oktet goriske Svobode. J.P.

KANAL OB SOČI

V nedeljo so v Kanalu ob Soči praznovali 20. obletnico vstaje. Zbralo se je okrog 3 tisoč ljudi. Odkrili so lep spomenik 361 padlim borcem in žrtvam fašističnega nasilja. Na svečanosti je govoril ljudski poslanec Julij Beltram. Ob tej priložnosti so položili v skupno grobnico 32 znanih in neznanih junakov, med njimi tudi dva garibaldinca. Vod JLA je izstrelil častno salvo. Nastopila sta pevski zbor Svobode iz Anhovega in godba na pihala iz Anhovega. Krajevna organizacija ZB je po komemoraciji priredila za svoje padlih, katerih posmrtno ostanke so položili v skupni grob, sprejem v gostišču Soča.

KAJ PRAVIJO DRUGOD

NAJCENEJŠA V SLOVENIJI

Prebivalci Bogojine in okoliških vasi so se tudi v nedeljo zgrnili okrog nove šole, vendar tokrat ne s krampi in lopatami. Tokrat so ropot orodja zamenjali zvoki godbe, znoj na licih pa nasmeh, nasmeh poln zadovoljstva. Pred njimi se je bohotila imponantna zgradba — najlepši spomenik 20. obletnici revolucije. Spomenik, v katerega so v nekaj manj kot v dveh letih vkovali na tisoče prostovoljnih ur ter mnogo prispevanega gradbenega materiala.

Primorske NOVICE

BORCI!

V nedeljo, 17. septembra, bo v Brdih velik partizanski tabor, združen s odkritjem spomenika padlim v NOB v Brdih in v Slovenski Benečiji.

To bo največja slovesnost v jubilejnem letu revolucije na Gorškem ter zopet ena redkih priložnosti za srečanje borcev in aktivistov, ki so se borili ali delovali za narodnoosvobodilno gibanje na primorskih tleh. Zato vabimo članstvo — bivše partizanske borce in aktiviste, rezervne oficirje in podoficirje ter vojaške vojne invalide, da se v čimvečjem številu udeležijo velike spominske manifestacije ob zahodni meji.

S svojo prisotnostjo boste izkazali tudi spoštovanje do padlih.

DOLENJSKI LIST

METLIŠKI POZDRAV LADJI-VELIKANKI

Naši največji trgovski ladji »Beli krajini« so zaželeli srečno vožnjo na prvi poti tudi predstavniki ObLO Metlika in političnih organizacij. Ob tej priložnosti je predsednik ObLO tovariš Franc Vrvištar podaril kapitanu ladje Dragu Siroc album »Bela krajina«, ki prikazuje NOB v Beli krajini, povojno graditev in zgodovinske ter turistične znamenitosti Bele krajine. Prav enak album je dobil kot darilo tudi direktor »Uljanika« metliški rojak tovariš Kopinič, ki je bil ob splavitvi ladje jeseni 1960 v Pulju njen boter.

ZROP iz Metlike pa je prav 5. in 6. avgusta organiziralo izlet na Reko ter v Piran in Skocijanske jame. 50 rezervnih oficirjev in podoficirjev si je 6. avgusta ogledalo tudi našo največjo ladjo za sipljivi tovar.

GLAS

PO 35 LETIH URESNIČENA ZELJA

Dolgoletna želja Jeseničanov in Javorničanov, da bi dobili most čez Savo na Javorniku, se je pričela v teh dneh uresničevati. Gradbeno podjetje Gradis je že pričelo z gradnjo 125 m dolgega železo-betonskega mostu, ki bo velikega pomena za osebni in tovarni promet.

Most, katerega investitor je ObLO Jesenice, bo veljal okrog 96 milijonov dinarjev. Sodiijo, da bo dograjen že letos.

V Štanjelu aktivni v izvenšolski dejavnosti

Šolski odbor in učiteljski zbor v Štanjelu sta v preteklih dveh letih tesno sodelovala pri vzgoji otrok, pri razpravah o učnih uspehih in reševanju materialnih vprašanj. Imela sta več skupnih posvetovanj, in vsakem sestanku učiteljskega zbora je bila prisot-

ŠTJAK

Novi sistem finansiranja šol bo tudi osnovni šoli v Štjaku omogočil, da reši nekatera važna vprašanja, s katerimi se je dosedanji šolski odbor brezuspešno ukvarjal. Predvsem je na šoli potrebnih nekaj novih omar, saj nimajo kam spraviti knjig in arhiva. V preteklem šolskem letu ni upraviteljstvo šole prav zaradi tega kupilo nobene knjige. Potrebno pa je še marsikaj, tako rekviziti za tehnično in telesno vzgojo, igrišče, voda na šoli itd. Letos bodo navsezadnje le popravili šolsko poslopje in to je že velik korak naprej pri postopnem urejevanju materialnih problemov. —er

V počastitev 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov je organiziral občinski odbor ZB NOV v Postojni 3. septembra družabno srečanje borcev in aktivistov piviškega okrožja. Srečanja se je udeležilo več kot sto borcev in aktivistov, med njimi dva narodna heroja. Na sliki: pri spomeniku na Javorniški cesti, kjer je bilo 28. in 29. septembra 1943 ustreljenih 19 talcev (govori tovariš Tone Sotler-Triglav)

na tudi predsednica šolskega odbora. Povprečna udeležba na sejah šolskega odbora je bila 66-odstotna. Oba organa sta posvetila veliko pozornost šolski reformi, ki je na tej šoli dosegla lepe uspehe. Posebno živo so se na tej šoli razmahnila razni krožki, v katerih so sodelovali skoraj vsi učenci. Zlasti aktivni so bili modelarski, radioamaterski, dramatski, telovadni, brodarski in foto krožki. Vrh tega pa so delovali tudi učni krožki, ki so marsikateremu učencu prinesli do boljšega uspeha. Učenci so bili aktivni tudi v ostalih izvenšolskih dejavnostih, na primer v šol-

ski zadrugi, pri raznih prireditvah in nastopih, v pionirski in mladinski organizaciji itd. Po udariti je treba, da imata pri tem velike zasluge šolski odbor — predvsem pa učiteljski zbor.

Novi šolski odbor, ki ga bodo volili v tem mesecu, se bo moral spoprijeti s številnimi problemi, vendar se bo lahko pri svojem delu naslanjal na izkušnje dosedanjega odbora. Zaželeno bi bilo, da bi pri reševanju materialnih problemov — vsaj na določenem področju — prišlo do tesnejših stikov z obratom »Iskra« Kranj v Sežani, ki je prevzel atronat nad štanjelsko šolo. —er

Problem tudi v Izoli

Podobno kot v Kopru, so tudi Izolčani zaskrbljeni, kako bo v bodoče s preskrbo mesa. Izolska klavnica posluje v zelo slabih higienskih pogojih in gre zahvala samo razumevanju sanitarnih organov, da še niso zapečatili usode

te klavnice. Pri utemeljevanju upravičenosti nadaljnega začasnega obstoja klavnice in njenega delovanja so se v Izoli doslej sklicevali na skupno klavnico v Kopru, ki naj bi oskrbovala z mesom med drugim tudi celotno obalno področje.

Razen najbolj utemeljene zamisli, da bi bodoči koprski preskrbovalni center oskrboval z mesom in suhomesnimi izdelki tudi Izolo, kar bi bilo najbolj ekonomično in racionalno, je slišati tudi glasove, da bi kazalo urediti samostojno preskrbovanje z mesom iz Postojne ali celo Ljubljane. Večina pristašev te zamisli se ogreva za tako oskrbovalno središče v Postojni, kjer je močan živinorejski center, razen tega pa naj bi tudi znatno krajša transportna pot ugodno vplivala na stroške prevoza. Razumljivo je namreč, da bi taka reorganizacija preskrbe z mesom terjala tudi nabavo dokaj močnega avtoparka hladilnikov.

Podobno oceno kot klavnice zasluzijo tudi izolske prodajalne mesa. Vendar ta problem ni tako zaskrbljavajoč, kajti v Izoli bodo kmalu dobili novo samopostrežno prodajalno mesa in suhih mesnih izdelkov. b

Prvi sestanek kandidatov - po enem letu

DOPISNA ŠOLA VIŠJE POMORSKE ŠOLE V PIRANU JE USPEŠNO PRESTALA PRVO PRESKUŠNJO

1. september — začetek izpitnega roka za kandidate I. letnika dopisne Višje pomorske šole v Piranu ne pomeni zgolj prelomnice v tem dokaj zapletenem poskusu šolanja našega višjega pomorskega kadra, ampak tudi razveseljivo spoznanje, da so skrbne priprave in večletni napori obrodili sadove in danes nihče več ne dvomi v nadaljnji uspeh tega prepotrebnega zavoda.

Kritično točko smo prebrodili in dokazali, da je tudi tak skromen začetek mogoč, čeprav je bilo še vse do nedavna precej pesimističnih napovedi o uspešnosti te zamisli, radi nostrežejo te dni na »sedežu« Višje pomorske šole v Piranu. Vodstvo šole, ali bolje njen ravnatelj Franc Potočnik, ima namreč svoj edini prostor v tesni sobici hotela »Sidro«. Kljub temu so se tukaj stekale v prvem letu obstoja Višje pomorske šole vse niti, ki so vodile v trinajst nenavadnih učilnic — na trinajst ladij piranske Splošne plovbe,

kjer se je 43 kandidatov — 23 strojnikov in 20 navtičarjev — pripravljalo ob svojem rednem delu na prvo srečanje s svojimi nevidnimi predavatelji.

To je res šola junakov, rad pohvalj tovariš ravnatelj to četo mladih pomorščakov, ki so se prebili do izpitov ob največjem samoopovedovanju, kajti šolski program terja svoje, in če pomislimo na zares naporno poklicno delo kandidatov, bodočih kapitanov in upraviteljev stroja, ne bi mogli oporekati tej trditvi.

Sistem dopisnega šolanja pomorščakov je videti dokaj zapleten, posebno še spričo dejstva, da je morala šola poskrbeti za brezhiben stik s svojimi dijaki, ki so razkropljeni po vseh svetovnih morjih.

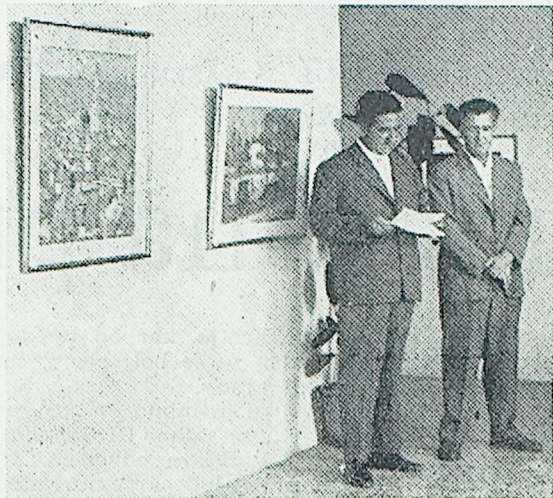
No, tudi v tem primeru se je človek pidiobitvev — tokrat radiotelegrafije. V naših pomorskih središčih — na Reki, v Splitu in Šibeniku — niso bili prav nič presenečeni, če so med običajnimi radiogrami sprejemali tudi šifrirane naloge dijakov piranske Višje pomorske šole. Seveda so te »izdelke« dijakov posredovali po najkrajši poti vodstvu šole, ki je v stalnem kontaktu s svojimi predavatelji, med njimi so celo predavatelji iz ljubljanske Univerze. Oboji pa so složno skrbeli za to, da so dijaki dobivali po pošti skripta in vse potrebno gradivo.

Seveda dijaki vseh nalog dokaj obsežnega predmetnika, kot so matematika, tehnologija, mehanika, angleščina, italijanščina itd., niso mogli posredovati po etru, zato so pošiljali kopije svojih študijskih dnevnikov v domovino prav tako po pošti.

Izpitni rok se je začel in ni pretirano, če rečemo, da vodstvo Višje pomorske šole ni nič manj nestrpno od svojih kandidatov. Medtem ko se bodo borili dijaki te dni na trdi preskušnji za priznanje dveh semestrov, bo vodstvo šole imelo priložnost oceniti pripravljenost in kvaliteto svojih dijakov. Šola je storila vse, pravijo v Piranu, sedaj je na dijakih, da dokažejo, če so obvladali težko materijo.

In potem? Razumljivo, da je od uspeha posameznikov odvisen njihov nadaljnji študij, kajti III. oziroma zadnji IV. semester bo dostopen samo tistim, ki bodo imeli »v žepu« testirani I. in II. semester. Kdor bo izpolnil to obveznost, se bo izkrcal 15. februarja 1962 ter bo opravil do 1. marca izpite za III. semester. Šele po tej trdi preskušnji se bodo dijaki lahko zopet sestali — tokrat na rednem šolanju na kopnem — v imponentni novi stavbi pomorskega šolskega centra v Piranu.

Dobili smo torej pomorski šolski center in to odpira našemu pomorskemu šolstvu povsem nove perspektive. (bb)

Razstavo slikarskih del akademskega slikarja Hermana Pečariča je v imenu predatelja — Turističnega društva Piran-Portorož — otvoril pretekli petek v Ljudskem domu v Portorožu načelnik oddelka za družbene službe ObLO Piran Stane Pavlič (na sliki). Razstava bo odprta do 12. septembra

Pečarič razstavlja v Portorožu

Avla Ljudskega doma v Portorožu je postala letos kraj sestajanja ljubiteljev likovne umetnosti. Turistično društvo Piran-Portorož si je namreč med drugim zadalo tudi nalogo, da prireja v času turistične sezone likovne razstave del domačih slikarjev. Tako smo si v kratkem času lahko ogledali razstave slikarjev-amaterjev Tavžlja, Zeleznika in Rozmana, zdaj pa je razpostavil svoja novejša slikarska dela v gostoljubni avli portoroškega Ljudskega doma še akademski slikar Harman Pečarič.

Domačina Pečariča poznamo že z več razstav v Kopru in Piranu, v Portorožu samem pa razstavlja tokrat prvič, čeprav se je uveljavil že na številnih samostojnih in kolektivnih razstavah v drugih večjih krajih. V Portorožu je razstavil 20 del — olja, akvareli, gvasi in grafike. Figuralika je pri Pečariču še vedno odločno v manjšini in prevladujejo motivi na temo pokrajine, domače pri-

morske in kraške vasi. Tisti, ki poznajo vsaj del poti, ki jo je prehodel v svojem umetniškem razvoju slikar Pečarič, z veseljem ugotavljajo, da se ne zadovoljuje več le z obvladanjem slikarske tehnike in z realističnim podajanjem pokrajine pred seboj. Posebno pri novejših delih je videti, da se vedno bolj pogloblja v likovne prvine kraške pokrajine, da lovi tudi bežne spremembe njene podobe in jo ustrezno svemu umetniškemu hotenju podaja na platno kompozicijsko in barvno tudi spremenjeno. Tako zaživi na nekaterih Pečaričevih listih živa in čista kraška pokrajina, napeto vključena v občutno zarisane ploskve, ki kažejo, da je umetnik izredno občutljiv za razpoloženske vrednote kraške in primorske pokrajine.

Otvoritve razstave v Portorožu se je udeležilo lepo število ljubiteljev likovne umetnosti in še posebej Pečaričevih slikarskih del. Z. I.

NAŠE KNJIGE NA TUJIH RAZSTAVAH IN SEJMIH

Odkar so jugoslovanska založniška podjetja navezala vrsto stikov s sorodnimi organizacijami v tujini, se pojavljajo jugoslovanske knjige na vseh pomembnejših razstavah in sejmih po svetu (Leipzig, Varšava, Chicago, Frankfurt, Pozvanj, Lodz, Bratislava, Pariz itd.). Posebno velik razstaveni prostor so zagotovili jugoslovanskim založnikom na frankfurtskem in leipziškem knjižnem sejmu.

FILM O ZANIGRADU — DOMAČA FILMSKA NOVOST

V vasico Zanigrad, ki leži nad Hrastovljami, je prišla ekipa »Viva-filma« iz Ljubljane, da bi posnela dokumentarni film. Scenarij književnika Ferda Godine pripoveduje o tej vasici, ki je dobila ime (Zadnji grad) v času turških vpadov in je danes zanimiva zaradi izrednega izseljevanja prebivalcev v Koper. Ekipa — med drugim režiser Jože Pogacnik in snemalec Janez Kališnik — je mnenja, da bo novi dokumentarni film govoril o zanimivih in aktualnih dogodkih s Koprskega.

PREDSEZONA TRZASKEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA

SG v Trstu je že začelo predsezono, in sicer z gostovanjem po podežlju. Nastopajo z dramo Jožka Lukeša »Priglasje zemlje«, z Nušičevo komedijo »Dru«, z igro za otroke »Smeduljčico« Pavla Gole ter s Kalmanovo opereto »Cardaška knežinja«.

NAGRADE ZA NAŠE FILME

Avgusta meseca je bil filmski festival v Kanadi, kjer je 29 držav prikazovalo risane, otroške in dokumentarne filme. Naša država je sodelovala z dvema filmoma — z risanko »Sagrinova koža« v produkciji Zagreb-filma in z dokumentarnim filmom »Mali vlak« podjetja Lovčen-film. Risanki je prisodila žirija prvo nagrado v konkurenci risanih filmov, drugi naš film pa je dobil posebno diplomu.

NOVE knjige

Yukio Mishima; KIPENJE MORJA. Mishima sodi med najpomembnejše japonske pisatelje mlajšega rodu. Zgodba romana se dogaja na enem številnih japonskih otokov, ki se jih civilizacija še ni dotaknila. Ljudje na njem morajo kljubovati elementarnim silam in nenehnim nevarnostim, zato so previdni in prožni, tihi in marljivi. Takšen je tudi mlad ribič Shinji: s svojim pogumom, delavnostjo in pravdnostjo si pridobi ljubezen zale potapljavke Hatsue, nazadnje pa tudi naklonjenost njenega bogatega očeta, čeprav je ta svojo hčerko namenil najprej spretnemu sinu drugega vaškega bogataša. Roman je japonsko kratek in stvaren. Bil je nagrajen in je doživel več izdaj in prevodov. Poslovenil ga je Edward Kocbek, izdala pa ga je Prešernova družba.

„FORMA VIVA“ trajen dokaz bratstva med narodi

V nedeljo, 3. septembra, popoldne se je v Seči pri Portorožu zaključil I. mednarodni simpozij kiparjev »Forma viva« (»živa oblika«). Ze 1. septembra je bila odprta razstava v Kostanjevici, kjer je 8 kiparjev iz 7 držav od začetka julija ustvarjalo svoja dela v les, v nedeljo pa je bila odprta razstava njihovih 11 kolegov iz 8 držav, ki so od začetka junija klesali svoje umetnine v istrski kamen. Kakor v Kostanjevici se je tudi v »ateljeju na prostem« na Seči zbrala k zaključni slovesnosti razen kiparjev-udeležencev simpozija in članov upravnega odbora tega simpozija še množica prebivalstva in predstavnikov umetniškega in splošnega kulturnega življenja občine, okraja in republike. Umetniške plastike so se v svojem lepega kamnu blestelo med zelenjem belega parka in med pisano množico, ki so jo še pestrile istrske noše članov folklorne skupine turističnega društva. Predsednica simpozija, podpredsednica OLO Novo mesto Vilma Pirkovič, je v svojem zaključnem nagovoru pozdravila najprej navzoče, med katerimi so bili predsednik Sveta za kulturo in prosveto pri izvršnem svetu LRS Boris Kocjančič, sekretar tega sveta Beno Zupančič, predsednik OLO Koper Albin Duje, predsednik OBLO

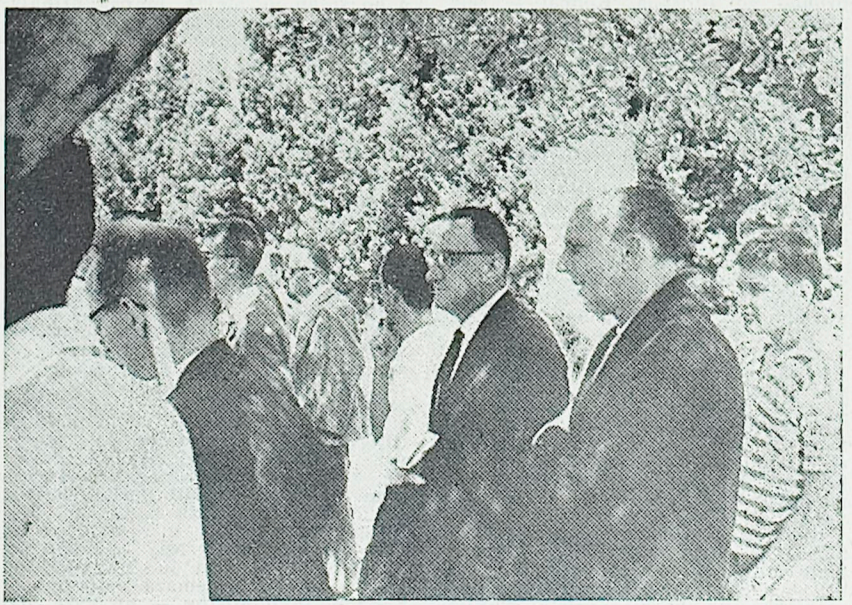
Piran Davorin Ferligoj in številni drugi predstavniki naše ljudske oblasti in kulturnih ustanov. Tovarišica Pirkovičeva je v svojem nagovoru med drugim poudarila, da je naša socialistična družba takoj osvojila in podprla izvedbo zamisli mednarodnega simpozija, ki naj omogoči umetnikom najrazličnejših dežel vseh kontinentov, da res svobodno, tudi brez vsakih komercialnih in podobnih ozirov, ustvarjajo v bratski skupnosti. Zahvalila se je vsem ustanovam in posameznikom, ki so kakorkoli pripomogli k tako lepemu uspehu simpozija, predvsem pa je želela izraziti zahvalo pobudnikom simpozija, mladima kiparjema Janezu Lenassiju in Jakobu Savinšku, kateri je pred štirinajstimi dnevi v tujini omahnil v smrt. Poudarila je, da simpozij ni pokazal uspeha samo glede ustvarjenih del, temveč prav tako zaradi kontakta, ki so ga umetniki iz skupno 12 različnih držav Evrope, Azije in Amerike našli z našimi umetniki in našim prebivalstvom. Osnovna misel, ki loči simpozij od podobnih simpozijev v Avstriji in Nemčiji, je bila v tem, da smo načelno popolnoma eliminirali komercialno plat, tako da je vsak udeleženec delal lahko res svobodno in iskreno umetniško, kot je sam čutil.

Zahvalila se je kiparjem, ki so v teh mesecih izoblikovali umetnine, ki so s tem postale jedro bodočih, vsako leto se dopolnjujočih stalnih galerij na prostem v Kostanjevici in Portorožu. Naj bo umetnost najplemenitejši glasnik stremljenj vseh narodov po medsebojnem sodelovanju — je zaključila tovarišica Pirkovičeva — vas kiparje, pa naj pot še pogosto pripelje na kraj, kjer bodo ostala vaša dela kot trajen dokaz in simbol sodelovanja in bratstva med narodi.

V imenu avstrijskega simpozija v St. Margarethenu je navzoče pozdravil njegov sekretar dr. Szagan Fritz, ki je govoril tudi v imenu Karla Prantla, zastopnika simpozija v Kirchheimu v Zahodni Nemčiji. Potem je v imenu umetnikov Združene arabske republike pozdravil simpozij egiptski kipar Abdel Es-Kader Makhda, ki je skupaj s kiparjem Anver Abdel Maura-om bil prijavljen za ta simpozij, a sta prispela v Jugoslavijo šele na zaključno svečanost. V imenu portoroških udeležencev simpozija je izrekel nekaj slovesnih besed japonski kipar Jassuo Mizui, ki se je zahvalil organizatorjem in vsem prebivalstvu za topel sprejem in izrazil zadovoljstvo vseh udeležencev, da lahko pustijo svoje plastike med nami in za vedno kot vez prijateljstva med kiparji in našim prebivalstvom. V imenu mednarodne žirije, ki so jo sestavljali sekretar Beneškega Bienala, g. Umbro Appolonio, umetnostni kritik z Dunaja g. dr. Schmeller Alfred in direktor ljubljanske Moderne galerije Zoran Kržišnik, je govoril g. Appolonio, ki je med drugim poudaril: »Žirija želi predvsem izraziti svoje zadovoljstvo nad zamisljivo simpozija, ki želi stimulatивно pomagati umetnikom pri oblikovanju njihovih del neposredno na mestu, kjer se material nahaja, izven ateljejskih pogojev, ki največkrat ovirajo umetnike. Tembolj se zdi ta misel uspeša, ko vidimo, da je vsem udeležencem kiparjem uspelo doseči boljše kvaliteto od dosedanje, ustvarjene v zaprtih ateljejih. Ker torej ne gre za običajno razstavo niti konkurz, žirija tudi ne more poimenoovati absolutnih vrednosti posameznih skulptur. Zato rajši prikaže, kako so posamezni umetniki znali izkoristiti svobodo, katero jim je nudil ambient. Tako predstavljajo delo Francoza Dodeigneja uspelo oživitev Rodinove tradicije z novo ekspresionistično energijo. Tudi Japonec Togashi odkriva svojo nekako bolj divjo, manj kontrolirano umetniško naravo, vendar vedno s končno gotovostjo oblikovanja. Podobno usmerjeni Italijan Ramous je bolj hriččen. Avstrijec Pihlhofer, Japonec Mizui in Jugoslovčan Sabolič so se poslužili koncepta žeparte forme po izročilu

Predsednica UO simpozija, podpredsednica OLO Novo mesto Vilma Pirkovič, pozdravlja umetnike in goste

Člani mednarodne žirije so bili: sekretar Beneškega bienala g. Umbro Appolonio, dunajski umetnostni kritik g. dr. Alfred Schmeller in direktor ljubljanske Moderne galerije Zoran Kržišnik (na sliki)

kubistične in konkretivistične estetike v obdajajočem prostoru. Amerikanka Diska, Poljak Truszynski in Beograjkanka Bešlijeva z rahlim obklesavanjem razgibljejo površino, da svetloba postopoma razgiba celotno maso. Holanec Kneulman je dosegel nov pomemben kompromis med simboliko in ornamentiko, Italijan Sangregorio pa je s svojo kompozicijo zasledoval najbolj avantgardistične težnje sodobne likovne umetnosti. Ob zaključku zaupaneja ji dela želi žirija izraziti simpozij in hkrati priporočiti, naj se zahvalni organizatorji tudi v bodoče. Z vedno bolj strogim izborom umetnikov med najboljšimi novimi močmi naj se v Kostanjevici in Portorožu formirata stalni zbirki plastik, ki bodo najbolje predstavljale uspehe umetnosti našega časa.

Končno je govoril še predsednik ObLO Piran Davorin Ferligoj, ki je tudi član upravnega odbora simpozija. V imenu ObLO in prebivalstva se je zahvalil kiparjem za ustvarjena dela in nato povabil navzoče k ogledu plastik, s čimer je bila razstava odprta. Kiparji, udeleženci simpozija, so v torek, 5. septembra, odpotovali z ladjo vzdolž dalmatinske obale do Dubrovnika in si bodo ogledali nekaj jugoslovanskih mest. J. L.

LETOS BODO IMELE ŠOLSKE KUHINJE V NAŠEM OKRAJU OKROG 14.000 MLADIH ABONENTOV

Bolj pestra in izdatna prehrana

Starše šoloobveznih otrok in dijakov širimo po našem okraju bo nedvomno razveselil sklep Glavnega odbora RKS, kjer so pred dnevi na posvetovanju zastopnikov vseh okrajnih odborov Rdečega križa naše republike sprejeli med drugim sklep da bodo tudi v novem šolskem letu delovale šolske kuhinje z nespremenjenim kriterijem glede sprejemanja mladih abonentov. Ob zagotovilu, da bo Rdeči križ posvetil vso skrb oskrbovanju šolskih kuhinj, velja posebej opozoriti na novost na jedilnikih šolskih kuhinj. Tokrat bodo namreč šolske kuhinje ponovno oskrbovali z

rastlinsko mastjo, kar bo vsekakor v prilog za še bolj pestro in izdatno prehrano.

Posebno pomembno vlogo je namenil Glavni odbor RKS našim občinskim ljudskim odborom, ki bodo morali kljub skrčenim proračunom najti potrebna sredstva za delno kritje izdatkov za šolske kuhinje, nikakor pa ne gre prezreti tudi samopomoči staršev. Kljub temu, da pade levji delež bremena in izdatkov na Rdeči križ, bo prav od tega činitelja, torej od sodelovanja občinskih ljudskih odborov in staršev, v veliki meri odvisen obsežno zastavljen program o rednem poslovanju vseh šolskih kuhinj v našem okraju.

Če pomislimo, da gre za prehrano štirinajst tisoč otrok v 108 šolskih kuhinjah, občinskim ljudskim odborom ne bo smelo biti žal potrebnih sredstev, ki imajo tako že svoje mesto v občinskih proračunih.

Na Okrajnem odboru Rdečega križa v Kopru so nam tudi zagotovili, da bodo letos deležne posebne skrbi šolske kuhinje, ki so že, ali pa bodo letos uredile prehrano za otroke vozače in otroke zaposlenih staršev. Mišljen je seveda opoldanski obrok, za katerega so prikrajšani številni otroci iz že navedenih razlogov predvsem v Piranu, Izoli, Postojni in Ilirski Bistrici. Nedvomno bi kazalo v teh krajih urediti po vzoru koprške centralne šolske kuhinje podobne servise za prehrano oziroma pripravo glavnih obrokov za vse upravičene otroke. Ker so povsod osrednje vprašanje prostori, pada zopet odgovornost na občinske ljudske odbore omenjenih središč, da bi ob sodelovanju vseh pristojnih činiteljev v kar najkrajšem času omogočili vsaj ureditev začasnih šolskih kuhinj oziroma bodočih centrov ali servisov z možnostjo priprave glavnih obrokov.

Marsikje v manjših krajih —

posebno vzorno so v tem primeru uredili prehrano šolskih otrok tudi z glavnim obrokom v Ravnu in drugod — so z dobršeno mero iznajdljivosti in ob razumevanju staršev ter krajevnih odborov organizirali naravnost zavidanja vredne šolske kuhinje. Niso redki primeri, da so šolske zadruge na svojem zemljišču pridelale obilo zelenjave in drugih pridelkov ne le za lastne potrebe, ampak so del sočivja ali sadja celo prodale na tržišču. Zato so absurдни prigovori šolskih vodstev v naših občinskih središčih, češ da je tak način oskrbovanja šolskih kuhinj premalo izdaten ali celo nemogoč, čeprav gre domala v vseh primerih za kraje s pretežno kmečkim življenjem in se neobdelana zemlja marsikje dobesedno ponuja. (bb)

Za stanovanja gre

Stanovska izgradnja v Sežani lepo napreduje. Trenutno je v gradnji 88 stanovanj, ki jih gradijo občina in razni kolektivi. Letos bo vseh živih skupaj 40 stanovanj. Največ stanovanj grade občinski ljudski odbor, carinarica in Jugoslovanske železnice, ostala pa razni drugi kolektivi.

POVSOD PRIPRAVE NA »PRAZNIK GROZDJA«

Po raznih vinorodnih krajih Tržaškega in Goriškega bo v prihodnjih dneh več prireditve domačega pridelavstva. Prireditve pod imenom »Praznik grozdja« so tradicionalne ter so hkrati odlična reklama za žlahtno kapljico tamkajšnjih vinorodnih središč. Poseben pripravljalni odbor je že sestavil načrt za organizacijo tega praznovanja.

Za širše obzorje

Zunanje politične sekcije SZDL že delujejo v Lokvi, v Sežani ter v Komnu, treba pa jih bo oživiti tudi drugod. Na občinskem odboru Socialistične zveze smo zvedeli, da jih bodo skušali spremeniti v organ, ki bo stalno in poglavitno tolačil pomembnejše dogodke s področja zunanje politike.

Plašč iz svetle volnene tkanine za jesen. Zapeinja se z dvema velikima gumboma, spodaj in zgoraj

KRVODAJALCI

Krvodajalci, ki so se prijavili v transfuzijski postaji v Izoli, 23. in 31. avgusta:

JADRANKA PIRAN: Adolf Večerin; PRERAD PORTOROŽ: Vojko Ličen; SLAVNIK: Giovanni Fregonesi; SLOVENIJA-CESTE — PIRAN: Hall Jusić, Benjamin Marsič, Vinko Perišić, Arif Rikanović;

SPLOSNA PLOVBA PIRAN: Nuša Bertek, Anica Dolenc, Elda Gorkič, Nelka Kralj, Zofija Slabe, Helena Tavželj;

UPOKOJENKA: Anica Stolf; ZDRAVSTVENI DOM PIRAN: Lidija Daris, Nada Kupec, dr. Anton Rehar, Milka Zobec.

KOSILO

PREZGANKA
POLNJENA PAPIRIKE
KROMPIRJEV PIRE
SIROV NARASTEK

PREZGANKA: 4 dkg masti, 4 dkg moke, 1 jajce, kumina, kis, sol. Na srednje prežganje nalijemo vodo, dodamo kumino, pustimo prevreti, stepemo jajce, ga zlijemo v prekuhanu juho in dodamo na koncu še kis.

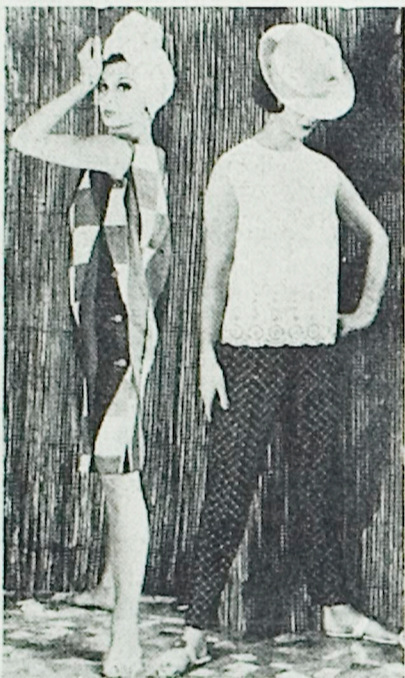
POLNJENA PAPIRIKA: 8 zelenih paprik, 30 dkg mletega mesa, 3 dkg čebule, 5 dkg riža, peteršilj in 1 jajce. Paprike očistimo, jih napolnimo in kuhamo v paradižnikovi omaki. Serviramo jih s krompirjem.

SIROV NARASTEK: 10 dkg masla, 4 rumenjaki, 10 dkg sirčka (skute), 10 dkg sladkorja, 10 dkg orehov, sneg 4 beljakov. Maslo penasto umešamo, dodamo rumenjake in sladkor, nato še stlačeno skuto ter orehe, na koncu pa še sneg in damo v pečico.

MELBROSIN • preparat cvetnega prahu in matičnega mlečka (GELEE ROYALE), garantirano zdravstveno stabiliziran, proizvod MELBRO-COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalnik) dobitve v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji«.

STOVENSKA
JADRAN

v vsako hišo
Slovenskega Primorja

Poletje gre sicer h koncu, toda če ste si prihranili dopust za jesenske dni, bo treba kljub temu misliti tudi na nekaj lažjih oblačil, ker kaže, da bo še toplo vreme. Blago za obleko na naši sliki je poslikano s pisanimi in velikimi geometrijskimi liki, k hlačam pa nosimo belo bluzo z vzorcino. Bedite brez skrbi, čboje bo moderno še tudi prihodnje leto!

Med materiali, ki se izredno izjavljajo pri razni opremi, je med drugimi tudi lesonit. Na raznih vselejnih in razstavah vidimo najrazličnejše dele stanovanjske opreme iz tega praktičnega izdelka. Naša tovarna lesonita iz Ilirske Bistrice je demonstrirala lesonitno opremo, kot jo vidite na naši sliki na naši sliki

BILA JE AKCIJA

(Odlomek iz knjige LETA ZORENJA. V prevodu Franceta Vodnika in opremi Dušana Premrla izdala Mladinska knjiga v knjižnici Levstikov hram)

V soboto sta čakala zama: Rychlik ni prišel. Vznemirjena sta ugibala, kaj neki se je utegnilo pripetiti Staški, medtem pa je on prišel sredi tedna, in to pred obedom.

»Od danes naprej,« je pojasnil, »imam dopust. Privrkat, saj niti ne vem, kaj je to dopust!«

»Toda ostaneš za dalj časa?«

»Ne, jutri moram biti na vsak način še pred večerom v Wloclawku. Potem pa pridem k vama za dva dni.«

A v soboto ga ni bilo zategadelj, ker so v Celotzi oznanili odpust delavcev; med drugimi so odpovedali vsej »kmečki skupini« — ali z drugimi besedami, Bajurski in Gawlikowski sta odšla »na travničke«. Bila je akcija, žal se ni dalo nič narediti.

Popoldne sta se Magda in Vladko odpravila loviti ribe. Srečko je pazil, Stašek pa je v podzemlju zazidal prehod do Julijana. Končal je šele pred večerom.

Magda je iztrebila svoje črtnočke in belice, zakurili so ogenj na gričku, prišel je ravno Jasienzyk z mandolino, zato je vsi zbrali tamkaj. Spočetka so se pomenkovali, po večerji pa so prepevali pozno v noč ob spremljavi na mandolino. Bilo je prijetno in lepo. Svetil je mesec. Spodaj se je pretakala Visla kot živo srebro in drevesa nad njimi so bila videti v mesečini kot dekoracije za kakšno lepo igro.

Drugi dan sta se zbudila dobro po soncu. Ni se jima ljubilo vstati. Ležala sta na svojih ležiščih in si pripovedovala vsele zgodbe, tedaj pa je planil v izbo Vladko.

»Oče grede!«

Toliko da je Magda utegnla smukniti skozi izhod, že je vstopil stari Zebro.

»Srečal sem Jasienzyka,« je povedal, razgledajoč se po njihovi mali sobici. »Rekel je, da je prišla Veronika, pa sem si mislil, malo stopim noter pa povprašam, kaj je kaj novega pri vas.«

»Veronika je šla ravnokar v pristanišče,« je odvrnil Srečko in kar odleglo mu je, da je prišla Veronika, pa sem si mislil, malo stopim noter pa povprašam, kaj je kaj novega pri vas.«

»Srečal sem Jasienzyka,« je povedal, razgledajoč se po njihovi mali sobici. »Rekel je, da je prišla Veronika, pa sem si mislil, malo stopim noter pa povprašam, kaj je kaj novega pri vas.«

Rad, ki bil ostal s Srečkom videti. Rad bi bil ostal s Srečkom videti. Rad bi bil ostal s Srečkom videti.

»Taka je, vidite, da je v Rzekuciu punt.«

Stvar je presegla mero, jima je razlagal Zebro. Davki so veliki, cene nizke, rabota, dražbe, a zemlje je vsako leto manj. Polja se vidno manjšajo in so razkosana na nemogoč način, kakor na primer pri Kamyku, ki ima tri orale v trinajstih kosih. Raste nekakšno zonasto žito, pa ljuljka. Povrh vsega pa še tisti dimnikar, ki so ga poslali z okrajnega glavarstva. Komisionarski! Ali je že kdo videl takšno tatinstvo? Plačaj mu tri zlate na leto od dimnika,

IGOR NEWERLY

a on sploh ne ometa, ampak prihaja samo na sedem speh bratov, da pobere dimnikarščino.

Prikazal se je pred kakšnim mesecem, tedaj so mu posvetili iz Rzekucia in na soseskinem sestanku so zbrali podpise in križe, da bo dimnikar domačin Peter Jesionowski, ki je brez zemlje in ki vrhu tega pristaja na dva zlota od dimnika.

Jesionowski je že enkrat ometel dimnike, kakor je treba, in vsi so se pomirili, češ da zavoljo tega ne bo nič hudega. Medtem pa je prišla novica, da prihaja v Rzekuciu uradni dimnikar s spremstvom. Danes ima priti.

»V vasi vse vre, «Slahta» si prizadeva za sporazum, «kmetje» in reveži za nič na svetu ne puste umazanca v vas, četudi bi imeli opraviti s policijo! A tako pa spet niso zabiti, ne! Nekaj so izvohal, ker sta k meni v Oktavijo prišel Kamyk pa Ficowski. (To je nemogoče,« pravita, da bi vi, konjarji, sami zmagali s Strajkom. Proglasi so bili mestni in na cestah so bile straže kakor pri delavcih, vse je bilo v redu... Kdo vam je pomagal? Naj pomaga še nam!« Odslovi sem ju. Natanko ne vem, sem dejal, nemara poizvem... Toda — tako mislim — ne kaže, da bi se temu izmikali. Ako nočeš stopiti pred vse, jaz to razumem, tedaj naj jih nekaj zaupno pride semkaj.« Kaj slabšega Srečko ni mogel pred-

lagati. Da bi isti dan, ko pride v Rzekuciu policija, odondod hodilo ljudje k njemu!

»Ne, k meni ne morejo priti,« je odgovoril mrko, iščoč v mislih kakšen izhod in utemeljitev. »Tako zdaj pride Mormul, moramo obratiti renete...«

»Renete...« je očitajoče ponovil Zebro. »Ti si od nas, iz Rzekucia, treba je pomagati...«

»Za kaj pa gre,« se je vrnil med nju že oblečeni Stašek. »Jaz pojdem. Mene nihče ne pozna, lahko se po kačem kjer koli.«

To je bila misel! Zebro ga je pogledal z odobravanjem.

»Zdaj so pri Jasionovskem. Ako mislite, morava iti takoj.«

»Pojdita,« je soglašal Srečko. »Samo, če bi do česa prišlo, pomnita: ne poznamo se in Staška še nikoli nisem videl. Prišel je k vam, v Oktavijo, in pri vas je prenočeval.«

»Kajpak,« je pritrdil Zebro, pripravljen na vse pogoje. »Skrivaj se prikradem na pristavo, šele od tamkaj pojdem v Rzekuciu.«

»Le nič nikar se ne boj, sem imel že drugačna množična zborovanja,« ga je pomiril Stašek. »Se nočoj bom doma.«

Ko sta odšla, je Srečko vso zadevo pretehtal z Magdo, ki je bila vse silsala skozi odprtino, in bil je skorajda prepričan, da od upora ne bo prišlo. Dimnikar bo popustil za zlot in krika in vika ne bo več.

Poklical je Vladka, a ga ni bilo nikjer več, čeprav so ravnokar govorili o tem, da bodo danes vsi obratili renete. Ko se je ozrl po poti, je daleč tam na rzekuciskem mostičku zagledal bežečo postavico.

»Popihal jo je, malopridnež, no seveda, kako neki bi tam brez njega!«

»Dobro je tako,« je rekla Magda, »bom vsaj mogla delati.«

»Dobro je tako,« je rekla Magda, »bom vsaj mogla delati.«

Še o potniškem pristanišču v Kopru

V zadnji številki našega lista je bilo govora o potrebi perspektivnega gledanja tudi na potniško in ne samo na tovarno pristanišče. Marsikomu se je ob tem zdelo, da je taka težnja morda le še preuranjena, češ, kje smo še daleč od časa, ko bo imel naš Koper tak pomorski potniški promet, da sedanje naprave ne bi več zadostovale. Novica o pričetku trasiranja koprške železnice, katero objavljamo na drugem mestu, tako mnenje temeljito izpodbija. Brž namreč ko bo železnica dograjena, se bo spremenil tudi pomen Kopra kot potniškega pristanišča. Brze garniture elektrificirane železnice bodo dovajale vse leto, a prav posebno v času turistične sezone v Koper mnogo turistov, ki ne bodo namenjeni samo na našo slovensko obalo, marveč tudi dalje dol na naš Jadran. In ti potniki ne bodo samo naši, marveč tudi tuj državljanji. Kako bomo znali te pritegniti, bo seveda odvisno v prvi vrsti od nas samih. To se pravi, da jih bomo pritegnili, če jim bomo znali ustvariti potovalne pogoje od Kopra dalje.

Predlog, naj bi se razvilo prenovljeno koprsko potniško pristanišče med mestom in Smedelo, je edino pameten in sprejemljiv. Mimo tega bo uresničenje tu najcenejše, saj bo mogoče dobiti potrebno globino tudi za večje potniške ladje že samo z izčrpanjem blata, ki sestavlja sedanje dno. Tako prekrpanje sedanjega starega pristanišča bi zaradi velikega perspektivnega razvoja pomenilo samo zapravljjanje časa in denarja. Zlasti pa bo treba tu te-

meljito obračunati z nekakšnimi sentimentalnimi težnjami po ohranjanju sedanjega pristana poleg avtobusne postaje, ki ne le

Kratke iz pomorstva

NOVE LETEČE LADJE V ITALIJI

Ladjedelnica Rodriguez v Messini morskemu podjetju eniat rđgovcum je pravkar zgradila za norveško podjetje »Stavangerske Damp« novo letočo ladjo »Teisten« za 72 potnikov. To je za letočo ladjo »Vingtor« (105 potnikov) druga letoča ladja za Norveško, tretja »Sleipner«, ki bo imela prostora za 125 potnikov, pa je v zaključni fazi izgradnje. Norveške letoče ladje vzdržujejo redni potniški promet na relaciji Stavanger—Haugesund—Bergen.

Kmalu bo dograjena tudi letoča ladja »Express« (125 sedežev za potnike) za podjetnika Niarchosa v Grčiji. Namenjena je za redno progo Pirej—otoki.

JAPONSKI NAČRTI ZA ATOMSKE LADJE

Japonci so izdelali obširen načrt za gradnjo ladij na atomski pogon. Graditi bodo začeli potniško ladjo s 17 tisoč BRT, potniško-tovorno ladjo s 5.200 BRT, super-tanker s 45.000 BRT in dva tankerja po 20.000 BRT, od katerih bo prvi imel 20.000 KM, drugi pa 10.000 KM. Potniška ladja bo imela 22.000 KM in maksimalno hitrost 22,5 vozla, prostora pa za 1800 potnikov.

ALI BO FRANCOZOM USPELO?

Nova francoska čezoceanska »France«, ki bo najdaljša ladja na svetu, bo kmalu zaorala valove Atlantskega oceana. Francozi upajo, da bodo iztrgali »plavi trak« Američanom, ki jim ga je že pred leti »prislužil« njihov »United States«. Ali bodo Francozi uspeli, je veliko vprašanje. Verjetno imajo glede hitrosti svoje velikanke kako skrivnost, ker ameriška razvija 35 vozlov ekonomske hitrosti, za svojo pa so napovedali samo 30. Ta skrivnost bo najbrž v obliki trupa in — displacementu.

da ovira promet z nepotrebnim zoževanjem cestne obale, marveč ustvarja tudi videz zastarelega provincializma. Novi, moderni Koper z novim tovarnim in potniškim pristaniščem, velikim prometom in razvojem ne bo mogel trpeti takih »pietetnih« sentimentalnosti. Za čolne in druge male plovne objekte bo mogoče najti dovolj prostora v območju sedanjega pomola-valobrana, ali pa kje drugje.

Vse to nam narekuje, da prilagodimo urbanistični načrt takemu perspektivnemu razvoju in pričnemo čimprej izdelovati vsaj idejni načrt bodočega potniškega pristanišča. Samo na ta način bomo namreč preprečili, da nam pozneje ne bo treba stvari spreminjati ali celo odstranjevati tisto, kar bi napačno postavili, pre-sojajoč bodoči Koper po sedanjem stanju. Koper bo rastel hitreje kot marsikdo misli. Rastel bo, ker mu bo to rast vsiljeval njegov položaj kot vrata v široki morski svet ne samo za neposredno, marveč tudi za širše zaledje.

R. Goljak

NAROČILO DIREKCIJE ŽTP V LJUBLJANI VZBUJA UPANJE

Trasa za železnico še letos

Zelezniška povezava Kopra z jugoslovanskim železniškim omrežjem je predstavljalna že vsa leta po osvojenju, posebno pa še po priključitvi bivše cone B STO, eno naših najvažnejših vprašanj. Izdelani so bili različni predlogi in na zemljevid so strokovnjaki zarisali več mogočih tras. Sele počasi je dozorevala dokončna, za katero se je bilo mogoče odločiti zaradi najlažjih terenskih možnosti in najnižjih stroškov, obenem pa tudi čimmanjšega vzpona. Od Kopra do najbližje proge Divača—Pulj je treba na sorazmerno kratki razdalji premagati višinsko razliko od 0 do skoraj 500 m. Trasa, ki najbolj ustreza tem zahtevam, je zdaj dokončno sprejeta in geodeti so dobili od direktije železniškega transportnega podjetja Slovenije v Ljubljani naročilo, naj izvedejo še letos podrobno trasiranje na terenu. Dela se bodo v kratkem pričela.

Dokončno sprejeta trasa koprške železnice se pričinja na obstoječi istrski progii med Kozino in Podgorjem, poteka nato v jugozahodni smeri po kraški planoti, obide v loku gorenji del Rižanske doline mimo Kubeđa in se prične nato zniževati po obronkih gričev vzhodno in južno od Rižane, kjer bo pri Bertokih šla čez cesto ter zavila pod zahodni obronek Srmina. Od tu dalje bo šla po levem bregu srednjega toka Rižanske delte in zavila v novo tovarno pristanišče, v katero se bo iztekla s pristaniškimi tirji, medtem ko bo proga za osebni promet dobila iztok na osebni koprski postaji, ki bo stala nekje pod Cankarjevo cesto na zasutem svetu bivšega Škočjanskega zaliva. Ranžirna postaja pa je projektirana zahodno od podnožja Srmina. Tiri in objekti bodo postavljeni tako, da bodo mogli zajeti tudi tisti del tovarnega

pristanišča, ki bo še zgrajen, in eventualno bodoče industrijsko pristanišče.

Koprška proga ne bo imela velikega vzpona. Od sedanje istrske proge čez Podlavljsko planoto, po ovinku okoli gorenjega dela Rižanske doline in dalje po obronkih omenjenih gričev bo potekala po trdem apnenčevem svetu in bo zato izdelava spodnjega ustroja lahka. Samo v nadaljnjem nižinskem poteku bodo potrebni trdni nasipi. Na vsej dolžini ne bo potreben noben predor ali večji nasip ozi-

roma viadukt. Zaradi tega svoječasno preračunani stroški izgradnje kljub poznejšim podražitvam ne bodo veliko prekorajeni. Razen tega predvideva načrt sprejete trase samo dve vmesni postaji. Proga bo, kakor pričakujemo, elektrificirana. Kdaj jo bodo pričeli graditi, še ni točno določeno, vendar vse kaže, da na to ne bo treba posebno dolgo čakati.

Kako velikega pomena bo ta železniška povezava za Koper in vse slovensko obalno ozemlje, ni potrebno (Konec na 8. strani)

DOBILI BOMO POMEMBNO UMETNO JEZERO

Tudi Kubed bo postal znan kraj

Medtem ko nadaljuje oziroma deloma že zaključje podjetje Rižanski vodovod gradnjo dveh višinskih vodnih rezervoarjev, od katerih bo tisti na pobočju Markovca nad Smedelo rezerva za Koper, tisti pod Valetu pa za Portorož, pripravlja koprška Vodna skupnost pri Kubedu ureditev umetnega jezera. Tudi to delo bo v zvezi s prizadevanji za boljše preskrbo obalnega ozemlja z vodo. Umetno jezero pri Kubedu pa ne bo namenjeno povečanju preskrbe s pitno in sploh užitno — marveč predvsem namakalno vodo. Z vedno večjim odvzemom vode izvirka Rižane za vodovod se količina Rižanine vode zmanjšuje in zlasti v sušnih časih ne more zadostno služiti za namakanje vedno večjih vrtninskih ter poljskih nasadov. Temu pomanjkanju bo odpomoglo omenjeno jezero, ki bo zajelo nekaj hektarov in zbralo velike količine atmosferske vode.

Kubedsko jezero pa ne bo pomembno samo zaradi te svoje funkcije, marveč bo služilo tudi sladkovodnemu ribištvu in morda

celo turizmu, saj bo tekla tam mimo nova koprška železnica ter omogočala udoben obisk vsega okoliša. Koprška ribiška družina, ki je bila nedavno ustanovljena, namerava zarediti v bodočem Kubedskem jezeru vse tiste ribe, za katere bo prikladno. V poštev bodo prišli v prvi vrsti krapi in linji, morda pa tudi ščuke in ne nazadnje jezerske postvri, če se bo izkazalo, da bi v njem mogle uspevati. Od izkoriščanja vode, odnosno njene višine pa bo odvisno vprašanje, če ga ne bi bilo mogoče urediti tudi za turizem s primernim gostinskim obratom in kopalščem. Na vsak način pa bo to prvo in edino jezero v Slovenski Istri vsestransko pomembna pridobitev. R

PRED DNEVOM MORNARICE — 10. SEPTEMBROM

Iz zapiskov gojenca Vojnopomorske akademije

Sonce se spušta za horizont. Na ladjah, privezanih na obali, se začuje rezek glas trobente. Častni pozdrav zastavi... Počasi, svečano drsi za-

stava po krmnem drogu. Vsi na palubi stoje mirno vse do onega trenutka, ko glas ne zamre nekje v daljavi.

Na drugi strani obale, v zalivu, stoji vsidrana lepa nova ladja. Njeno vitko telo in visoki pramec komaj čakata, kdaj bosta sekala visoke valove oceanov. Pogled obstane na dimniku, ki je v tem trenutku videti kakor srebro, na Triglavu in morju pod njim. Se en pogled pove, da je to »Bela krajina«, last »Splošne plovbe« iz Pirana.

Spušta se tiha puljska noč, brez vetra in valov. Svetilnik na rtu Kompare že dolgo namiguje s svojim bleskom in kaže varno pot vsem, ki žele pristati ali odpluti iz Pulje. Včasih mimo nas priplove kakšna ribiška ladja. Na licih ribičev lebdi smehljaj in ponos, ko plovejo mimo nas in berejo na naši krmni vsem dobro znano ime: »Galeb«.

Valovi z njihovega prameca udarjajo v naš bok, kakor da bi oni želeli reči vse tisto, kar žele povedati ti ljudje, ki dan za dnem, kadar pade mrak, odhajajo, da bi se zjutraj spet vrnili v luko s polnim tovarom rib.

Na naši ladjah so v teku zadnje priprave in kmalu bo ladja pripravljena za noč. Oficir palubne straže, gojenec Akademije, pregleduje še enkrat, kako je ladja vezana. Njegov pogled nehote zastane na uri in po njegovem izrazu na licu bi dejal, da premišljuje, kdaj bo ponoč, ko bo zamenja. Počasi se spreha po palubi in njegovi koraki obstanejo pred trofejnimi tablicami. Črke, vrezane na tablicah, govore mnogo. Govore o mesecih, ko je »Galeb« bil daleč od teh naših obal, o tem, kako je 1953

zapustil Kanal in vplul v Temzo. In o tem, kako so mu za krmo ostala mesta Aleksandrija, Port Said, Aden, Bombay, Calcutta, Rangun, Madras, Bali, Colombo, Massava, Rodos... Na kraju se sveže vtisnjene črke: »Predsednik Jugoslavije maršal Tito je obiskal na poti miru naslednje države: Gano, Togo, Liberijo, Gvinejo, Mali, Maroko, Tunis, ZAR.« Potem imena mest: Tema, Conacry, Monrovia, Casablanca, Tunis, Susa, Aleksandrija... Vse sama znana imena, povsod topli sprejemi in prijateljstvo. Oči gojenca Pomorske akademije so se zaustavile še na drugih tablicah. Šolska ladja Galeb je obiskala z gojeneci Akademije luke Stockholm, Sevastopolj, La Valeta... Njegov pogled se izgublja nekje v daljavi, njegova misel je daleč. Morda spremlja svoje starejše prijatelje, ki se vozijo po Sredozemlju, da se čimveč naučijo, preden oblečejo uniformo vojnopomorskega oficirja. Morda si želi, da bi po končanem študiju kot oficir plul z Galebom na vse kontinente, da tudi on, kakor njegovi starejši prijatelji, pristane v Afriki, Aziji, da pod zastavo, ki je dobro znana vsem ljudem sveta, ki si žele mir, stisne roko do nedavnega podjarmljenim Azijcem, Afričanom, Kubancem...

Iz teh misli ga prebudi glas prijateljev, ki se vračajo iz mesta. Bili so na plesu ali v kinu, kdo ve kje? Zauzavajo se zraven njega in nihče ne misli na počitek, temveč govorijo o nalogah za prihodnje dni, ko bomo na naši ladjah pozdravili dragega gosta, predsednika Gane Nkrumaha, in maršala Tita.

— O —
Crikvenica, lepo turistično mesto, je za ta dan posebno okrašena in

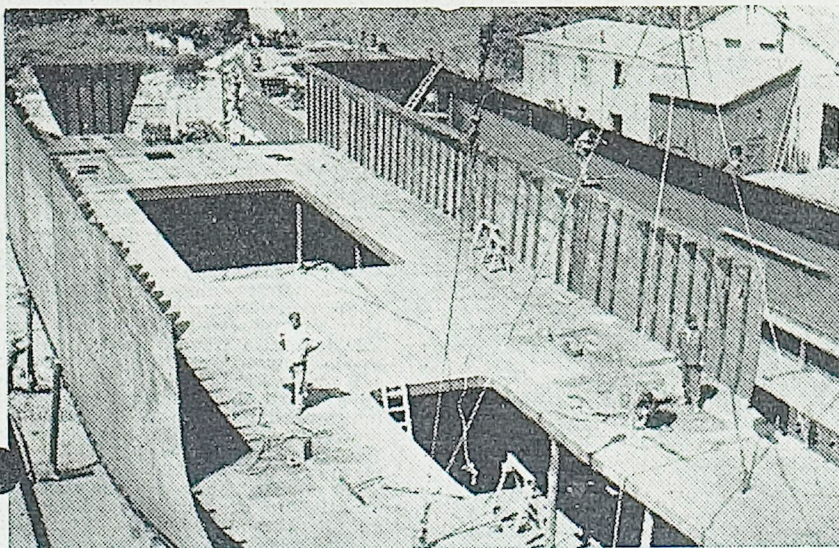
svečana. Vzdolž obale, na pomolu, iz vsakega okna vise zastave. Zastave Jugoslavije in Gane. Dobrodošli! Ob obali Galeb, v zalivu rušilci Split, Kotor, Pula. Na ulici tisoče ljudi, okoli Galeba jadrnice in čolni, vse se giblje, vsak želi biti bliže, vsak želi biti prvi.

Kolona avtomobilov se bliža, čujejo se glasovi: »Prihajajo! Evo jih!« Avtomobili se ustavijo, iz njih izstopa Tito s svojimi sodelavci. Na Galebu je vse pripravljeno. Maršal se vzpenja na ladjo. Admiral mu raportira pripravljenost za vožnjo. Posadka je postrojena, med moštvom mi, gojenec Akademije. Maršal pozdravlja vse. Naša lica rdijo od sreče, srce bije močnejše, novi elan in volja sta v nas zdaj, ko smo videli Tita.

Se nekaj trenutkov in druga kolona avtomobilov je tu. Tito zapušta ladjo, da sprejme našega gosta. Prijateljski pozdrav in oba predsednika prihajata k nam na Galeb. Snet raport admirala predsedniku Nkrumahu, stisk roke in prijateljski nasmeh. V tem trenutku začujemo glas himne republike Gane. Z obraza predsednika Nkrumaha izgine nasmeh in poteze postanejo resne. Kolikokrat je v teh dneh slišal himno svojega naroda in kolikokrat je pomislil na borbo in trpljenje svojega naroda za svobodo.

Galeb se počasi oddaljuje od obale. Tisoč in tisoč rok nam maha v pozdrav, iz tisoč ust se čuje »Srečno!« Jadrnice in čolni, ki so se nagnetli okoli nas, počasi izginjajo in z njimi ljudje na obali.

Zapuščamo Tih kanal in se približujemo Reki. Rušilci, ki so pluli v naši brazdi, nas zapuščajo, da bi zavzeli svoja mesta na čelu kvarnerske narade v čast predsednika Nkrumaha. Spet se spušta mrak. Svetilniki na Albaneži in Poreču kažejo varno pot, ko se bližamo Pulju. Tu so nas zapustile vse ladje JVM, ki so nas spremljale, Galeb pa je nadaljeval svojo pot proti Brionskemu otočju.

Kolektiv piranske ladjedelnice je lahko ponosen na svoje delo v zadnjih nekaj letih. Vrednost bruto proizvodnje je v lan kem letu dosegla 1 milijardo 100 milijonov dinarjev, letos pa se bodo močno približali 1 milijardi 300 milijonov dinarjev in to pri enakem številu zaposlenih delavcev. Veča se število remontov, naročila pa prihajajo tudi iz tujine. Tako gradijo sedaj med drugim potniško-tovorno ladjo (950 DWT) za Indonezijo. Splavili jo bodo sredi oktobra. Splavitev druge take ladje bo v aprilu prihodnjega leta. Na sliki: potniško-tovorna ladja za Indonezijo med gradnjo (Foto Frenk)

Pismo uredništvu:

Tovariš urednik!
Vsak torek, četrtek in soboto odpelje iz Kopra proti Trstu naša ladja tudi ob 14.30. Pelje naravnost v Trst in se ne ustavlja v Miljah. Vozovnice za našo ladjo prodaja agent Jadrolinije v svojem uradu na kopnem, in sicer pred pregledom. Ko ima potnik vozovnico, gre skozi obmejni blok in carinski pregled. Ker je potnikov po navadi zelo veliko, se to zavleče. Tako se zgodi, da ladja odvede, preden so pregledani vsi potniki, čeprav imajo karte. Potniki so seveda nejevoljni, vračati morajo vozovnice in se končno ukrcajo na italijansko ladjo. Mislim, da bi bilo moč to hitro in enostavno urediti. Naša ladja naj bi odpeljala 15 minut po odhodu italijanske. Ali nekaj podobnega. Nekolikanj več obzirnosti do potnikov ne bo škodovalo, mar ne?

Ladjar Vrnek

Tovariš urednik!

Pred nedavnim sem v Vašem listu zasledil članek, ki govori o disciplini, ki vlada v kinu na Škofijah. Marsikdo je z olajšanjem vzdihnil v pričakovanju, da bo kaj pomagalo. Tudi jaz sem bil med njimi. In kakšen je bil rezultat? Nekaj dni so se res trudili, da bi vzpostavili red. Kmalu pa je vse skupaj krenilo po starem tiru, razlika je le v tem, da prejšnjim kadilcem pomagajo še mladoletniki, ki jim nihče ne brani obiskovanja večernih predstav. Morda bi bilo dobro, ko bi namesto tistih starih italijanskih plošč prikazovali dia-grame, na katerih bi pisalo, da je med predstavo kaditi prepovedano.

Tudi organizacija je na moč slaba. Menda se še ni zgodilo, da bi se predstava začela ob določenem času. Zgodi pa se celo, da je zunaj izobešen plakat za film, ki ga ni na sporedu. Ljudje, ki prihajajo tudi iz bližnjih vasi, da se razvedrijo ob tem edinem, kar

imajo, se morajo večkrat po polurnem čakanju vred vrati, godrnjaje raziti.

Mislim, da bi bilo potrebno stvar resneje prijeti v roke. Sicer je va žalostna ugotovitev, da so kino predstave edino kulturno razvedrilo na Škofijah.

Obracam se na osebo, ki je za to odgovorna, s prošnjo, naj vendar že nekaj ukrene, da bo temu konec. To bo v korist prebivalcev in tudi v korist kina.

Giorgio Reja

RAZPORED

za vozila, ki bodo vozila na dan 10. septembra 1961 v Ilirsko Bistrico iz smeri:

Koritnice	odhod ob 7 uri
Bač	odhod ob 7 uri
Knežak	odhod ob 7 uri
Podgrad	odhod ob 7 uri
Tominje	odhod ob 7 uri
Prelaže	odhod ob 7 uri
Prem	odhod ob 7 uri
Bitnja	odhod ob 7 uri
Jelšane	odhod ob 7 uri
Novokračine	odhod ob 7 uri
Zabiče	odhod ob 7 uri
Trpčane	odhod ob 7 uri

Parkirni prostori so določeni iz smeri:

Koper, Podgrad parkirajo pri »Iliriji« in na železniški postaji; Pivka, Knežak, Postojna parkirajo v Vodnikovi in Kosovelovi ulici; Rijeka, Podgora parkirajo od »Spetiča« do Kozljeka.

RAZPIS

Tovarna pohošstva »STIL« Koper razpisuje delovno mesto

KNJIGOVODJE
OSEBNIH DOHODKOV

Pogoj: srednješolska izobrazba ali nižješolska izobrazba s prakso v knjigovodstvu.

Kje so ladje

BELA KRAJINA je 29. avgusta odplula iz New Yorka proti Jugoslaviji. V Gibraltar bo priplula 11. septembra
BIHAC je 5. septembra odplula iz Rotterdam proti Italiji
BLED je manipulirala z blagom v severnih pristaniščih ZDA in bo 8. septembra odplula proti Sredozemskemu morju
BOHINJ je 31. avgusta izplula iz Kopra in bo priplula v New York 16. septembra
BOVEC je 31. avgusta zapustila Napoli in krenila proti Solunu, nato pa bo plula proti Benetkam in Reki, kamor bo priplula 16. septembra
DUBROVNIK je 29. avgusta odplula iz Leningrada proti Italiji
GORANKA natovarja blago v ZDA
GORENJSKA raztovarja blago v Piraju, nato bo odplula proti Aleksandriji, Port Saidu, Džibuti in Karadžiu
KOROTAN je 28. avgusta priplula v Bombay, 8. septembra bo odplula proti Hong Kongu, kamor bo priplula 19. septembra
LJUBLJANA je 6. septembra priplula iz Zdanova v Sibenik
MARTIN KRPAN je 6. septembra odplula z Reke proti Aleksandriji
PIRAN je 31. avgusta priplul v Mojli, kjer razklada tovor
POHORJE je 31. avgusta odplula iz Pirana proti Pločam
ROG plove proti Džakarti, kamor bo priplul 12. septembra
TRBOVLJE je na plovi iz Japonske v ZDA. V San Diego bo priplul 8. septembra
ZELENGORA je 4. septembra priplula v Rotterdam

POZOR! — POZOR!

»ALASKA« Š. HAVERIC
Trst, ul. S. Lazzaro 13/I. nad., tel. 35658, se priporoča turistom, ki obiskujejo Trst. Nudi vam po tovarniških cenah: tekstil, moške in ženske plašče iz najlona, terital krila, bunde, volnene in bombažne pletene jopice, perilo, najlon nogavice in drugo.

Mali oglasi

GELÉE ROYALE — MATIČNI MLEČEK, garantiran znanstveno stabiliziran — proizvod Zavoda za čebelarstvo, dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

ZA JESEN IN ZIMO DOBITE NAJCENEJE V »MAGAZZINI ALLA STAZIONE«, Trst, Ulica Cellini št. 2, poleg železniške postaje, veliko izbiri konfekcijskih izdelkov. Odjemalci s propustnico imajo poseben popust.

INTERTEXTIL, Trst, ulica S. Nicolò št. 30, nudi bogato izbiro vsakovrstnih tkanin, vse vrste dežnih plaščev »Super Nylon«, vetrnih jopičev, bund, raznovrstnih pletenin. **TEKSIL** za krila in izgotovljena krila **TERITAL**, odeje, perilo za ženske, ženske in moške volnene puloverje, srajce, kravate, nogavice, dežnike itd. po najnižjih dnevnikih cenah.

TOPOLINO FIAT 500 A ugodno prodam. Angel Kocjančič, Bertoki 2 A.

NEMŠKE BOKSERJE (Buldog), krasne eksemplarje rodovniške, prodam. Učakar, Vivantijeva, Piran.

SAMSKO POHIŠTVO za dnevno sobo, skoraj novo, prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM NOVE SODE velikosti od 400 do 1500 litrov — in poravnalni stroj (Abrichthobel). Repič, Ljubljana, Kolezijska 18

ZAHVALA

Vsem, ki ste počastili spomin mojega moža

ALBINA ŠKRLJA
nosilca spomenice 1941

ki je tragično preminul pri izvrševanju službenih dolžnosti, se najprisrčneje zahvaljujem. Posebno še njegovim kolegom, upravi in sindikalni podružnici ZTP-sekciji za vleko v Divači, šefu postaje v Prestranku in šefu kurilnice v Divači za njune tolažilne besede; množičnim organizacijam, vsem darovalcem cvetja, kakor tudi vsem prijateljem, ki so sočustvovali z nami.

Zaluoja žena Rozi z družino
Divača, 6. septembra 1961

ZA BOLJŠA STANOVANJA BIVŠIH BORCEV

V Kopru imajo še tudi mnogi udeleženci NOB in aktivni graditelji nove družbe nerešeno stanovanjsko vprašanje. Zaradi tega so že lansko leto formirali svojo stanovanjsko zadrugo okrog 20 članov, med katerimi je 14 nosilcev Partizanske spomenice 1941. Zadruga »Partizan« je zdaj pripeljala h kraju vse formalne priprave za začetek gradenj in je občinskemu ljudskemu odboru dostavila prošnje za dodelitev lokacije, hkrati pa so začeli zbirati potrebni material. Gradili bodo tipске individualne enodružinske hišice na področju Zusterne pri Kopru.

V NOVIH PROSTORIH

Pekarna v Sezani je te dni preselila svojo prodajalno kruha iz starih prostorov v nov komunalni blok sredi mesta. V novem lokalu prodajajo razen kruha tudi slaščičarske izdelke.

V zadnjih dneh se je v novi blok preselila tudi lekarna. Zapusčene prostore bo preuredilo podjetje »Primorski tisk Koper«. V sedanjih prostorih knjigarne pa bo trgovina suhomesnih izdelkov nekega srbskega podjetja.

Kino

KOPER: 8. do 10. septembra italijansko-argentinski barvni CS film HREPENENJE; 11. in 12. septembra sovjetski film LASTOVKA; 13. in 14. septembra ameriški VV film DIVJI VETER.

IZOLA: 8. septembra francoski film VELIKA ILUZIJA; 9. in 10. septembra madžarski film DRAGA ANA; 11. in 12. septembra ameriški VV film DIVJI VETER; 13. in 14. septembra ameriški barvni CS film OKLAHOMA.

SKOFIJE: 9. septembra ameriški VV film DIVJI VETER; 10. septembra sovjetski film LASTOVKA; 14. septembra italijanski film SLEPO DEKLE IZ SORENTA.

SMARJE: 9. septembra sovjetski film LASTOVKA; 10. septembra ameriški VV film DIVJI VETER; 12. septembra ameriški barvni CS film OKLAHOMA; 13. septembra italijanski film SLEPO DEKLE IZ SORENTA.

SEZANA: 9. in 10. septembra italijanski CS film MOZJE IN VOLKOV; 12. in 13. septembra ameriški film ZLATA TROBENTA; 14. in 15. septembra sovjetski film KOCUBEJ.

PRESTRANEK: 10. septembra ameriški film KRIVO OBOZENI.

Radio KOPER

NEDELJA, 10. septembra:
8,00 Domače novice — 8,05 Kmetijska oddaja: »Dobro delo podjetja Fructus Koper« — 8,20 Za dobro jutro — 9,00 Naša reportaža: »Po sledovih Istrskega mornariškega odreda« — 9,15 Zabavni zvoki — 9,45 Poje Beti Jurkovič — 13,30 Sosedni kraji in ljudje — 14,00 Glasba po željah — 15,00 Poročila — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,15 Poje Slovenski orkester — 15,30 Igrajo veliki zabavni orkesteri.

PONEDELJEK, 11. septembra:
7,15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 7,30 Poročila — 7,35 Glasba za dobro jutro — 13,30 Poročila — 13,40 Odlomki iz oper — 14,30 Sportna oddaja — 14,40 Cas cvetočih češenj na Japonskem — 2 orkestrom Werner Müller — 15,00 Poročila — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Slovenske narodne pesmi.

TOREK, 12. septembra:
7,15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 7,30 Poročila — 7,35 Glasba za dobro jutro — 13,30 Poročila — 13,40 Melodije iz filma »Nelzprosnik« — 14,00 S popevkami doma in na tujem — 14,30 Sola in življenje: »In spet se je začela sola« — 14,50 Pojeta otroški zbor iz Planine in mladinski zbor iz Podgrada — 15,00 Poročila — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Polke in valčki.

SREDA, 13. septembra:
7,15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 7,30 Poročila — 7,35 Glasba za dobro jutro — 13,30 Poročila — 13,40 Mali ansambli igrajo za vas — 14,00 Narodne pesmi in ples iz raznih krajev — 14,30 Kulturni obzornik: »Goriške Svobode v letošnji sezoni« — 14,40 Parada plošč — 15,00 Poročila — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Poje moški zbor iz Doberdoba.

ČETRTEK, 14. septembra:
7,15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 7,30 Poročila — 7,35 Glasba za dobro jutro — 13,30 Poročila — 13,40 Igra kvintet Art Van Damme — 14,00 Glasba po željah — 14,30 Melodije za prijetno popoldne — 15,00 Poročila — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Slovenske narodne.

PETEK, 15. septembra:
7,15 Glasba za dobro jutro, vmes objave — 7,30 Poročila — 7,35 Glasba za dobro jutro — 13,30 Poročila — 13,40 Prijetne melodije z orkestrom Eddie Barclay — 14,00 Odlomki iz opere »Netopir« in »Ptičar« — 14,30 Domače aktualnosti — 14,40 Poje zbor Radio-televizije Ljubljana — 15,00 Poročila — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 F. Bernard: »Mlada pota«.

ČESTITKA

Minulo soboto sta se v Postojni poročila Maruška Čelanova in naš dopisnik Andrej Miklavčič. Vso srečo v skupnem življenju jima z domačimi, prijatelji in znanci želi tudi kolektiv uredništva in uprave Slovenskega Jadrana. Srečno!

LJUDSKA UNIVERZA KOPER RAZPISUJE ZA LETO 1961/62 VPIS V NASLEDNJE TEČAJE, SEMINARJE IN ODDELKE ZA ODRASLE I. CENTER ZA DELO Z IZREDNIMI STUDENTI:

a) Predavanja za I. in II. letnik Pravne in Ekonomske fakultete.
Pogoji:
e) Prijava na tajništvo ustrezne fakultete.
b) Predavanja in konsultacije za izredno vpisane študente na visoki šoli za politične vede.

II. SOLE:

a) Večerna politična šola s posebnimi oddelki v Tomosu, Slavniku, Škofijah ter s konsultacijskim oddelkom za prosvetne delavce in izrednim krožkovnim oddelkom ter oddelkom za pripadnike italijanske manjšine.
b) Mladinska večerna politična šola z oddelkom za srednješolsko in delavsko mladino.
c) Administrativna šola za odrasle.
d) Šola za družbeno upravljanje.
e) Šola za starše.
f) Šola za življenje za doraščajočo mladino.

III. JEZIKOVNI TEČAJI:

Po intenzivni in direktni metodi:
a) Angleški jezik začetni in nadaljevalni.
b) Nemški jezik začetni in nadaljevalni.
c) Francoski jezik začetni in nadaljevalni.
d) Italijanski jezik začetni in nadaljevalni.
e) Ruski začetni.
f) Slovenski začetni.

IV. STROKOVNI TEČAJI:

a) Stenografski tečaj začetni in nadaljevalni.
b) Knjigovodski tečaj začetni in nadaljevalni.
c) Strojepisni tečaj začetni in nadaljevalni.
d) Tečaj za kvalifikacijo — splošni del.

Interesenti naj dostavijo pismene prijave na naslov:
LJUDSKA UNIVERZA KOPER, KRELJEVA ULICA 5.

KOMAJ ZA SILO REŠEN PROBLEM

(Nadaljevanje s 1. strani)
dne, v drugo šolo pa takrat, kadar je pouk popoldne, in narobe. Koliko nepredvidenih težav in sitnosti se skriva za tem, je odveč govoriti. Treba bo veliko požrtvovalnosti, veliko potrpljenja in prizadevnosti na vseh straneh — tako pri vzgojiteljih kot pri šolarjih, tako pri šolskih organih kot pri starših.

Hudo je zlasti to, ker zaradi neurejenih razmer s prostori v letošnjem letu šole ne morejo vpisati novih učencev letnika 1955, ki imajo sicer pogoje za vpis. Teh je okrog 30.

Prvič zdaj na koprskih osnovnih šolah vpis novih šolarjev ni presegel števila tistih, ki so šolo končali in zapustili z lanskim šolskim letom. Zato je problem nekoliko milejši, čeprav še zdaleč ne rešen, kot bi si vsi skupaj želeli.

Te dni bodo volitve novih šolskih odborov pri obeh šolah. Do sedanja odbora sta pred dnevi na skupni seji sprejela priporočilo pristojnim forumom in organom, naj izvolijo kar najbolj sposobne in dela voljne člane v nova šolska odbora, saj je prav od njih v veliki meri odvisen uspeh in tudi premagovanje vseh težav in delu in življenju obeh šol.

TRASA ZA ŽELEZNICO SE LETOS

(Nadaljevanje s 7. strani)
dokazovati. Šele z njo bo moglo v celoti zadihati naše novo tovarno pristanišče in se tudi dalje razvijati. Isto velja za nadaljnji razvoj industrije, trgovine, kmetijstva in turizma. Erze motorne kompozicije bodo v osebnem, in tako tudi turističnem prometu lahko še bolj skrajšale in olajšale zvezo med Ljubljano, ostalo Slovenijo in drugim zaledjem s Koprmo ter drugimi obalnimi mesti in kraji. Železnica pa bo tudi sama zaposlila veliko delavcev in namučevanje, potrebnih zlasti na raznih in končni postaji ter pri premetu po pristaniških tirih. Tako bodo odprle Koprjo povsem nove perspektive in njegova rast bo še mnogo hitrejša od sedanje. R. R.

VREME OD 8. DO 15. SEPTEMBRA:

Iz Sovjetske zveze prihaja k nam hladnejši zrak, zaradi česar lahko pričakujemo v tem tednu oblačne dni, posebno v popoldanskih urah. Kratekotrajnejše poslabšanje moremo pričakovati okrog 11. t. m.

SPLOŠNO OBRATNO PODJETJE SEŽANA prodaja po sklepu DS:

STANOVANJSKO STAVBO Z VSEMI PRITIKLINAMI
V VASI SKOPO

Do 20. septembra 1961 imajo prednost kupci socialističnega sektorja, po tem datumu bo podjetje prodalo privatnim interesentom.

»Z A Č I M B A«

PREHRAMBENA INDUSTRIJA PORTOROŽ,

prodaja po sklepu DS podjetja:

1. kamion TAM

v voznem stanju (nosilnost 3 tone)

2. poltovornik FIAT-BALILLA

v voznem stanju

Interesenti lahko dobijo vsa potrebna pojasnila v komercialnem oddelku podjetja ali po telefonu:

Portorož št. 61-32, v času od 7. do 13. ure.

»Z A Č I M B A« Portorož

NOGOMET

Prvo kolo brez presenečenja

V prvem kolu letošnjega okrajnega nogometnega prvenstva ni bilo presenečenj, kolikor nismo pričakovali nadvse dobre igre Dekančanov, ki so se razšli s favoritom NK Tomos z neodlo-

nim rezultatom. Prav tako neodločen rezultat 2:2 je bil tudi v Sežani med NK Tabor in NK Postojna; piranski NK Sidro je žel največ uspeha, saj je odpravil enajstorico iz Ilirske Bistrice kar

s 6:0, medtem ko je NK Delamaris, to je bivša Izola, zaključil tekmo z borbenimi Pivčani s 4:0.

Lestvica po prvem kolu:

Sidro	1	1	0	0	6:0	2
Delamaris	1	1	0	0	4:0	2
Jadran	1	0	1	0	2:2	1
Postojna	1	0	1	0	2:2	1
Tabor	1	0	1	0	2:2	1
Tomos	1	0	1	0	2:2	1
Pivka	1	0	0	1	0:4	0
Il. Bistrica	1	0	0	1	0:6	0

V drugem kolu se bodo srečali: NK Ilirska Bistrica : NK Tomos, NK Pivka : NK Jadran (Dekani), NK Postojna : NK Delamaris, NK Sidro : NK Tabor.

Vsakemu pol

NK JADRAN (Dekani) : NK TOMOS (Koper) 2:2 (1:1)

Sodniku Lovku iz Postojne in okrog 250 gledalcev sta se minulo nedeljo predstavili na dekanškem nogometnem igrišču enajstorici Jadrana in Tomosa v naslednjih postavah:

NK JADRAN: Zadnik, Gregorič Ivan, Milič, Dellagrave, Toškan Albin, Piciga, Pečarič, Gre-

gorič Milan, Prašnikar, Kaligarič in Toškan Edvin.

NK TOMOS: Krašna, Bertok, Bole, Furlanič, Gombač, Vidakovič, Valdevit, Jermanič, Pogačnik, Lukič in Kavalič.

Teren — trd in valovit.

Obe moštvi sta začeli z ostro in borbeno igro, kar je že v prvih minutah dalo slutiti na srečanje dveh dokaj enakovrednih nasprotnikov. Domačini so ob podpori svojih navijačev prvi potresli nasprotnikovo mrežo. Kaligarič je namreč v deseti minuti popeljal svoje moštvo v vodstvo in nemalo začuden gostje so šele pol ure kasneje po večkratnih napadih uspeli postaviti neodločen rezultat prvega polčasa. Valdevit je izkoristil neodločnost domačega vratarja in z glavo poslal žogo v mrežo.

V drugem polčasu je Tomos sklenil obroč okrog vrat Dekančanov, tako da je imela njihova obramba polne roke dela. V 53. minuti so gostje brezuspešno trkrat zaporedoma streljali kote. Samo dve minuti kasneje je Lukič z ostrim strelom po zemlji ukanil vratarja Zadnika — 2:1 za goste; kmalu zatem je Valdevit zamudil nadvse lepo priložnost, da bi povečal rezultat na 3:1. Domačini so se takoj znašli in z uspehim protinapadom je Edvin Toškan izenačil na 2:2.

S to tekmo sta se poslovila od svojega kluba Lukič in Jermanič, ki bosta odslej nastopala v dresih nekega švicarskega moštva.

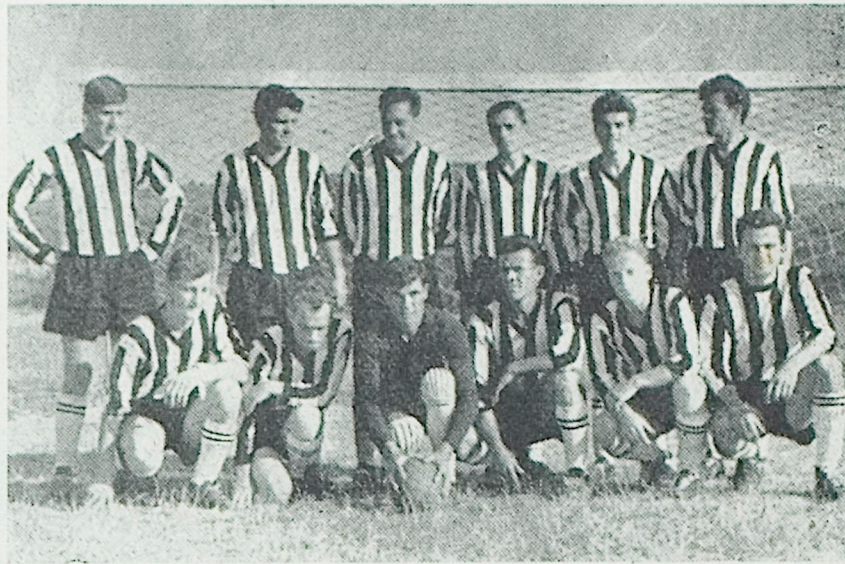
SIDRO : ILIRSKA BISTRICA 6:0 (1:0)

V začetku je kazalo, da se obeta presenečenje. Dobro razpoložen gosti — Ilirskobistričani — so namreč diktirali tak tempo, da je malokateri pričakoval njihov poraz s 6:0. Nekaj nevarnih situacij pred golom Pirančanov je obetalo, če drugega ne, vsaj srečanje enakovrednih tekmecev — kajti vse do 34. minute niso gledalci mogli napovedati »katastrofe«, ki so jo doživeli gosti.

V tej minuti so domačini zabeležili prvi gol in pri tem je ostalo do konca prvega polčasa. — Rezultat 1:0 za Sidro.

V drugem polčasu pa je imel vratar NK Ilirska Bistrica Šutanov, ki je bil — mimogrede povedano — najboljši igralec svojega moštva, polne roke dela. Domačini so se razživeli in nastreljali se pet golov.

V drugem kolu se bodo srečali: NK Ilirska Bistrica : NK Tomos, NK Pivka : NK Jadran (Dekani), NK Postojna : NK Delamaris, NK Sidro : NK Tabor.

To je enajstorica nogometašev novoustanovljenega kluba NK Jadran-Dekani, ki je v letošnjem prvem kolu prekrizala račune favoritu — nogometašem Tomosa, saj se je na domačem igrišču razšla z gosti z neodločenim rezultatom

MALI ROKOMET

V republiški ligi Koprčanke in Pirančanke

Te dni se bodo začela tekmovanja v republiški ligi malega rokometu. Med tekmovalnimi ekipami pa so kar tri s Primorske, in sicer ženske ekipe TVD Partizan iz Kopra in Pirana ter moška ekipa iz Ajdovščine. Ob začetku tega pomembnega tekmovanja smo zaprosili trenerja koprške ženske ekipe prof. Lucijana Furlaniča za kratek razgovor, iz katerega povzemamo tole:

Kaj menite o možnostih dobrega plasmana Koprčank in Pirančank v republiški ligi?

Težko je reči, kdo je in kdo bo boljši. Koprška ekipa ima nekaj prednosti, saj je po mojem mišljenju bogatejša na izkušnjah, vendar pa je njena šibka točka

prčanke — seveda — presenečenja niso izključena — pa bodo verjetno običale v sredini lestvice.

Še ta mesec se bodo začela tudi tekmovanja v okrajni ligi. Zanima nas, kako bo potekalo tekmovanje in katere ekipe bodo nastopile.

Ta tekmovanja se bodo začela 17. septembra. Tako kot lani bo potrebno tudi letos nuditi kar največjo in vsestransko pomoč njihovi izvedbi. V tej ligi bo letos sodelovalo v moški konkurenci 9 ekip: A in B ekipa Pirana, A in B ekipa Kopra, ekipa Izole ter moštva športnih šolskih društev Ekonomske srednje šole Koper, Industrijske kovinarske šole Koper, Učiteljska in Gimnazijska ekipa iz Kopra. Ženska okrajna liga bo štela 9 članov, in sicer: Partizan Koper B in Partizan Piran B, Partizan Izola ter ekipe šolskih športnih društev Učiteljska, ESS in Gimnazije. Vsekakor bi bilo prav, če bi v okrajno tekmovanje vključili tudi ekipe iz gornjega predela koprške okra-

ja in če bi poskrbeli za razmah malega rokometu med delovnimi kolektivi. Zato priporočam, da bi nudili več pomoči organizatorjem tekmovanj med šolskimi in delovnimi kolektivi, med ekipami telesno-vzgojnih in športnih društev, kakor tudi prirediteljem občinskih tekmovanj. Omogočiti možnost množičnega razvoja rokometu pa je tesno povezano z zbiranjem denarnih sredstev na širši osnovi.

In kako je s trenerji in sodniki?

Niti najmanj zadovoljivo. V našem okraju sta namreč samo dva trenerja in zato namerava komisija za rokomet pri okrajni zvezi za telesno vzgojo organizirati tečaj za rokometne trenerje. Sodnikov pa imamo 12, toda to število ne zadostuje, če hočemo uspešno izvesti tekmovanja v okrajni rokometni ligi. Torej: tudi za sodniški kader bo potrebno prirediti tečaje in poseben seminar za starejše sodnike, da bi se strokovno izpopolnili.

ODBOJKA

Namesto zmage - poraz

V nedeljo so se pričela tekmovanja jesenskega dela v odbojki vseh republiških lig. Ekipa izolskega Partizana je tekmovala na domačem igrišču z Olimpijo iz Ljubljane. Doživela je poraz. Iz rezultatov posameznih setov je razvidno, da so si bile moči nasprotnikov izenačene in da bi utegnili Izolčani z malo več sreče premagati Ljubljance (12:15, 14:16, 10:15). V prvem setu je Izola vodila že z 12:5, vendar je morala kloniti zaradi slabih podaj in zaigranih servisov. Tudi drugi set so izgubili nepričakovano. V tretjem setu pa so napravili zamenjavo igralcev, ki pa ni bila uspešna, saj je v tem setu igrala Izola podrejeno vlogo.

LESTVICA PO VII. KOLU:

TEGRAD	7	7	0	21:0	14
OLIMPIJA	7	6	1	18:6	12
CRNUČE	6	4	2	13:8	8
KROPA	5	3	2	10:9	6
ZIROVNICA	5	2	3	7:11	4
IZOLA	7	2	5	7:18	4
TRIGLAV	6	1	5	8:15	2
TREBLJE	7	0	7	5:21	0

V nedeljo, 10. septembra, bo ob enajstih dopoldne v Izoli srečanje Izola : Triglav (Kranj).

OKRAJNA LIGA

Tekmovanja v okrajni ligi za člane — spodnja skupina se bo začelo v nedeljo, 10. septembra. V Izoli bo ob 9.30 srečanje med Izolo II in Koprkom, v Kopru pa se bosta pomerili ob 10 na Stadionu ekipi Tomosa in Jelšan. V spomladanskem delu lige vodi Izola II pred Koprkom, Jelšanami in Tomosom.

Gornja skupina, v kateri tekmujejo prestranek, Postojna, Pivka in Elektro-Sežana, bo izvedla tekmovanje v jesenskem delu tekmovanja po turnirskem sistemu. Turnir bo v Prestranku okrog 1. oktobra t. l.

KOŠARKA

ILIRSKA BISTRICA : MOSTE 75:55 (28:22)

Pred približno tisoč ljudmi je moštvo TVD Partizan iz Ilirske Bistrice v prvenstveni košarkarski tekmi prve republiške lige na domačem igrišču visoko porazilo goste iz Most. Gostje so dobro začeli, saj so že v šestih minutah vodili z rezultatom 12:3. Domači niso popustili in so že tri minute nato izenačili in bili ves prvi polčas v vodstvu. Posebno se je odlikoval Sustar z meti iz daljave.

V začetku drugega polčasa so gostje spet prešli v vodstvo, toda domači so jih kmalu ujeli in si spet priborili vodstvo. Gostje so nepričakovano zmanjšali razliko 11 košev na štiri. Toda to je bilo vse, kar so pred zaključkom tekme še lahko dosegli. Domači so povečali tempo in s prizinimi meti na koš tudi rezultata.

P. D.

V Izoli 4:0

NK DELAMARIS (prej Izola) PO I. KOLU NA II. MESTU

Izolčani so že v prvih minutah diktirali hiter tempo igre in imeli mo občutek, da želijo v prvem polčasu postaviti končni rezultat. Za takšno taktiko pa se verjetno skriva ugotovitev, da enajstorica Delamarisa še nima takšne kondicije in vigranosti, s katero bi obvladala položaj vseh 90 minut. Simpatični gosti so prikazali lepo ter požrtvovalno igro, toda žal jim ni niti enkrat uspelo resno ogroziti nasprotnikova vrata. Morda bi domačini lahko dosegli več golov, če bi bili njihovi napadalci malo boljše strelci.

Gole so dali: v 32. in 35. minuti prvega polčasa Marchesan, v 80. minuti Muzenič in v 84. minuti Černe. Med Izolčani je bila zelo dobra krilska vrsta in po našem mnenju najboljši na igrišču Sošič.

Ob zaključku še to: gledalcev je bilo okrog 500; tekma je bila na novem igrišču, sodnik Milivojevič je svojo nalogo kljub manjšim spodrslijajem dobro opravil, a žal je odžvižgal začetek tekme približno 30 minut kasneje kakor bi moral, ker je bilo treba počakati, da so pritekli na igrišče Pivčani — kot zamudniki.

OBVESTILO

Upravni odbor NK TOMOS obvešča, da znaša članarina za aktivne člane 20 dinarjev mesečno in za podporne člane 60 dinarjev mesečno.

Aktivni in podporni člani, ki imajo legitimacije kluba in potrdilo o plačani članarini, imajo naslednje ugodnosti: aktivni člani imajo brezplačen vstop na igrišče, podporni člani pa 50-odstotni popust.

Tisti simpatizerji NK Tomos, ki bodo vplačali 1200 dinarjev, bodo dobili posebno vstopnico za obisk vseh prvenstvenih, prijateljskih in pokalnih tekem. Takšna vstopnica pa velja le za eno koledarsko leto.

Upravni odbor NK TOMOS

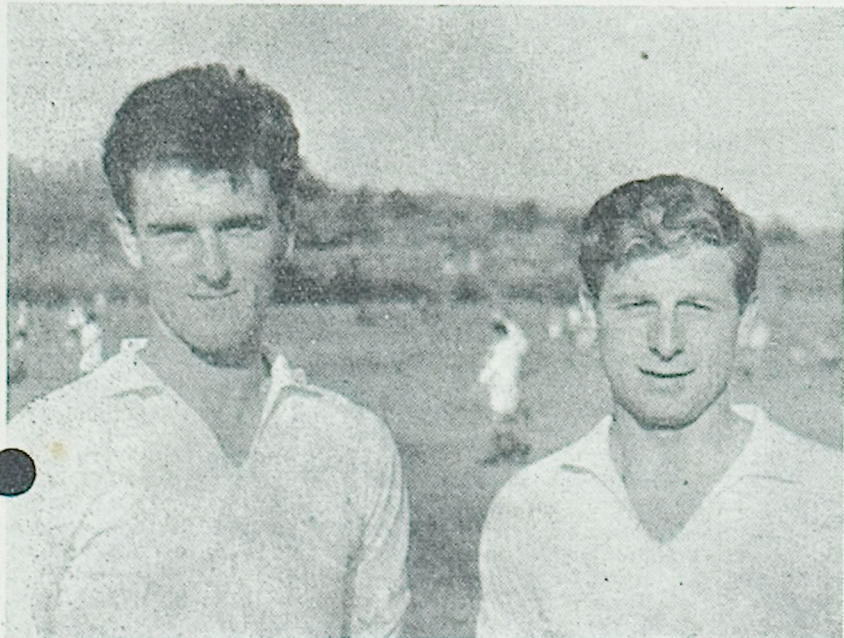
Trener ženske ekipe TVD Partizan Koper prof. Lucijan Furlanič

pomanjkanje treninga, kar sedaj s polno paro popravljajo. Pirančanke pa redno trenirajo in to jim bo zelo koristilo že v začetnih srečanjih z nasprotnicami. Razen tega so mlade igralke, ki pa za sedaj še nimajo ustaljenega sistema igre — to smo opazili v nedavni tekmi z ljubljansko Svobodo — in igrajo preveč ostro.

Iz koprške vrste smo v zadnjem času izgubili tri dobre igralke, a njihova mesta so prevzele nekdanje rokometarke okrajne lige. Steber ekipe pa so še vedno Taljatova, Hrvatina in Zunkova. Vendar moram pri tem opozoriti, da smo začeli s treningom nekoliko prepozno, ker ni dovolj finančnih sredstev, da bi tudi Koprčanke imele možnost nekajdnevnega treninga v kakšnem športnem rokometškem središču — kakor so si to lahko privoščile druge članice republiške lige.

Kdo ima po vašem mišljenju več upov na najboljši plasman?

V zadnjih letih je rokomet v Sloveniji dosegel velik razmah in kakovostni skok. Prav zaradi tega opazamo veliko izenačenost med posameznimi ekipami in zato ne moremo govoriti o favoriti. Nekaj prednosti imajo igralke Slovana iz Ljubljane, Branika iz Maribora, Pirančanke in Ko-

Dosedanja igralca NK Tomos Jermanič in Lukič, ki bosta te dni oblekla drese švicarskega moštva

